

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Strup iz Narodne stranke.

Po izkušnja potrjena resnica je, da najhujši nasprotniki niso tisti, ki nastopajo proti nam odkrito, četudi sovražno, ampak tisti, ki nam v obraz hlinijo naklonjenost, celo zadržujejo prijateljstvo, v srcu pa kuhajo srd in sovražstvo, ki dobi svoj dejanski izraz v činih, s katerimi nas hočejo oškodovati.

Zgodovina krščanstva potrjuje isto resnico. Niso bili za katoliško cerkev najusodnejši časi takrat, ko se je očito in srdito napadala z mečem, jeklenim ali umstvenim, temveč največ škode je trpela v isti dobi, ko so njeni nasprotniki — to so vsi tisti, ki nočejo dati Bogu, kar je božjega — se ovijali s krščanskim plaščem, ki so hodili med ljudstvo.

Da se o tem prepričamo, nam ni treba v knjigi zgodovine daleč listati nazaj. Ustavimo se kar pri drugi polovici pretečenega stoletja, ter bomo spoznali, kako je v tem oziru cerkvi in narodom škodoval liberalizem, ki je pod krinko krščanstva razširjal takozvana svobodomiselnost, pa ni gojil prave prostosti, ampak prostaštvo, in tako duševno in telesno zastrupljal tiste, ki so vanj verovali.

Tudi naši mladi liberalci, ki se zbirajo v Narodni stranki, izkušajo v svojo korist igrati tisto zgodovinsko ulogo, ki so jo nekaj igrali judovski farizeji, ki so glavni vzorniki vseh liberalcev.

Narodna stranka je po svojem programu in po svojih voditeljih skozinsko liberalna in vsled tega protikrščanska. Da bi pa omamili in k sebi privabili naše ljudstvo, ki je v svoji ogromni večini globoko verno, venomer zadržujejo po shodih in osobito po svojih listih, da so tudi kristjani, celo dobri in bogabojni kristjani. Še nedavno je „krščanski“ Roblek na shodu napredne mladine v Zalcu slovesno izpovedal, da pristaši Narodne stranke niso proti cerkvi, temveč proti duhovnikom, ne proti veri, temveč proti klerikalizmu.

Ko bi znali naši liberalci pametno in trezno misliti, česar pa ne znajo, ker jih zasleplja strast, bi morali spoznati, da brez duhovnikov ni cerkve. Kdor se torej ustavlja, da bi se povsod v javnosti, v šoli, v zakonodaji izvajala verska načela, ta ne dela samo proti duhovnikom, katerim je v prvi vrsti poverje-

na gojitev in branitev teh načel, temveč proti Kristusovi cerkvi. In ker brez cerkve ni krščanstva, je tak človek ne samo protiklerikalec, ampak tudi protikristjan.

In taka je res Narodna stranka. Njeni lastni listi so posvetili v njo, kakor z Röntgenovimi žarki ter pokazali vso njeno notranjščino do zadnjega kotička v srcu. Ti listi so pokazali, da je celo bistvo Narodne stranke prenapolnjeno sovražstva ne samo proti duhovnikom in cerkvi, ampak tudi proti krščanstvu kot takemu.

Pred dobrim tednom je namreč „Narodni Dnevnik“ priporočal delo češkega svobodomiselnega in strastno protikrščanskega pesnika Macharja, ki imenuje krščanstvo strup iz Judeje. „Narodni Dnevnik“ je v svoji predrznosti zaklical med slovensko ljudstvo: „Citajte Macharja!“

Potemtakem je tudi „Narodnemu Dnevniku“ kot priporočitelju tega dela krščanstvo strup iz Judeje.

Če je pa krščanstvo strup iz Judeje, njegov početnik Kristus ne more biti Bog. In res, „Narodni Dnevnik“ trdi, da je nauk o Kristusovem božanstvu zmeta. Zmeta je, torej učiti, da je Kristus pravi Bog.

S temi besedami se je „Narodni Dnevnik“ odpovedal Kristus-Bogu, odpovedal se je pravemu krščanstvu. Narodna stranka, ki stoji za tem listom, je torej ne samo protiklerikalna, ampak tudi odločno in jasno proti Kristus, izrazito protikrščanska.

Zato je ta stranka največja nesreča za naš narod. Odkar se je naš narod pokristjanil, so Slovenci vedno zavestno in trdno verovali v Kristusa — Boga. Ta vera jim je bila že od nekaj let in pripomoček zoper vsako zlo, duševno in telesno, v tej veri so našli pravo in resnično odrešenje. Katoliška vera je bila našemu ljudstvu zmiraj najtrdnjše opora ne samo za življenje posameznika, ampak tudi celotnemu ljudstvu najkrepkejša in v gotovih časih edina zaslomba za narodni obstanek. Kdor torej v našem ljudstvu izpodkopava temelje pravi in živi Kristusovi veri, ta mu obenem ruši podlago za nadaljnjo bivanje kot narod.

To vero imenuje „Narodnega Dnevnika“ vzornik, češki pesnik Machar, strup iz Judeje.

Odgovoren za te bogoskrunske besede je „Narodni Dnevnik“, ki jih priporoča, češ: Citajte jih! Vera v Kristusa-Boga, Kristusovi rešilni nauki, katoliška vera — strup iz Judeje?! Ne, vi „kristjani“ Narodne stranke, krščanstvo ni strup! Kristusova vera je največja sreča za posameznika in za cele narode, krščanstvo je največji blagor, edino upanje in tudi edina rešitev za posamezne ljudi, za narode, za človeštvo.

Strup pa ste vi in vaša hinavska stranka. Ta strupena gadja zalega lazi in plazi okoli po naši domovini ter z blestečimi in sladkimi besedami prihuljeno vabi ljudi k sebi, da bi potem v nje zabolja svoj strupoviti zob ter izlila v nje strup verske brezbriznosti in protikrščanstva.

Posebno okoli slovenske mladine lazi in se zviha ta strupena kača. Zato kličemo vse poklicane činitelje na branik.

Pazite na ta strup iz Narodne stranke! Če se hinavcem Narodne stranke posreči zastupiti našo mladino, zastupijo s tem bodočnost našega naroda.

Kličemo tudi našim vrlim krščanskim mladim in dekletom: storite svojo dolžnost, da ohranite sebi in drugim največji biser slovenskega naroda, vero krščansko! Organizirajte se povsod! Mpožite dan na dan vrste krščanske mladine z novimi prijatelji in pristaši! Napredujte v znanju in čednosti, potem vam ne bo škodil strup iz Narodne stranke!

Davek na vino.

(Piše kmet iz ormoškega okraja.)

Glede nameravanega davka na vino smo pač vsi vinogradniki enih in istih misli. Vino se nikakor ne sme višje obdačiti. Na Stajerskem imamo vino že itak dovolj obdačeno, ne moremo ga spraviti v denar, in hočeš nočeš smo prisiljeni, ga prodati za naravnost sramotno nizko ceno. Ako se vino obdači, bomo vinogradniki še večji siromaki. V gostilnah se bo vino podražilo, revnejši sloji si ga ne bodo več mogli privoščiti, in posledice, ki nastanejo s tem za vinogradnika, si lahko vsakdo misli.

Treba je le pomisliti, kako velikanske stroške ima vinogradnik z obdelovanjem svojih vinogradov.

PODLISTEK.

Roka ob križu.

(Konec.)

„Čakaj no!“ zakliče zdaj France. „Hudirja, ti že veš, kako me imaš popolnoma pod oblastjo. Da ti voljo izpolnim, vidiš, položim roko na križ in rečem: Bog me kaznuj, če lažem!“

Pri teh besedah položi res roko na križ in izgovori malomarno prisego.

Katica je mislila zdaj res, da mu je storila krivico. Vroče ji je postalo pri misli, da mu je vzbudila upanje samo, da je izpeljala svojo nakano, in ni vedela, kako bi se rešila iz te zagate.

Ze se je začelo temniti in megla je legla na okolico. Deklici je postalo v bližini moža, ki ga je še vedno imela za morilca, tesno pri srcu.

„Kaj naj še vse storim?“ vpraša nestrpnost sedaj lovec.

„Danés me pusti samo iti domov.“

„In smem jutri priti v svatbo?“

„Poskusiš lahko“, odgovori dekle, ki se je hotela kolikor mogoče hitro rešiti moža, da je ne bi še dalje spremljal.

Med tem, ko hiti ona proti vasi, se obrne on proti domu.

Pri kapelici se enkrat obstane in zakliče, na glas se smejoč:

„Babja vera! Kako bi mogel križ zaklicati morilčevo ime? Neumnost: Kaj ne, ti boš lepo molčal, kakor tudi jaz ne bom povedal, da je bil drugi strel iz moje puške. In tega ne storim prej, dokler ti ne odpreš ust in vsega ne poveš.“

Tako govori z glasnim krohotom proti križu obrnjen.

„France!“ se začuje zdaj globok glas; lovec ostrmi. Kaj je bilo to? Lovcu je bilo, kakor bi ga kdo po glavi udaril in ob tla vrgel. Omahnil je na

klečalo ter poln groze strmel na križ. Kmalu se zopet zravna.

„Kaj je to? Tu se nekaj ne godi pravnim potom. Kdo tu?“

Ravno hoče stopiti za kapelo, ko stopita izza nje učitelj in župan.

Lovec omahne poln groze.

„Kaj naj to pomeni?“ zakliče obema z nesramnim, a trepetajočim glasom. „Kaj sta prisluškovala? Pfu! Pojdita k vragu!“

„To je tvoja pot“, reče učitelj. „Najina pelje k orožnikom!“

„Kaj hočeta tam?“ vpraša lovec, na vsem telesu trepetajoč. „Zahvalita Boga, da nimam puške pri sebi; oba postrelim!“

„Kakor si gozdarja ustrelil, lopov“, dopolni župan osorno.

„Kdo je to rekel?“

„Ti sam! Pojdiva“, reče nato k učitelju, „čas je. Tukaj nimava kaj več opraviti.“

Molče je strmel lovec nekaj časa za njima. Hotel se je siliti k škodoželjnemu krohotu, a ni se mu posrečilo. S pestjo se udari ob čelo in zakriči s hripavim glasom:

„Tako neumno, tako neumno! Samega sebe izdati. Ze sem mislil, da sem igro dobil — in samega sebe izdati. O, prokleta! Le pojdite po orožnike, bomo videli!“

Grozno razburjen hiti domov. Edino dekle pošlje v vas po vina.

Ko se ta po četrt uri vrne, najde lovca mrtvega na tleh ležati. Pognal si je kroglo v sree. Na mizi je pa pustil listič, ki ga je še sam napisal:

Krojač Tone je nedolžen. Drugi strel na gozdarja je bil iz moje puške. Na svetu nimam ničesar več upati, zato končam življenje.

France, grajski lovec.

Katica je prišla na pol obupana v vas. Ko gre mimo županove hiše, vidi v njej smolarja Andreja. Naglo hiti v sobo, da bi ga še enkrat natanko vpra-

šala, a Andrej je našel steklenico z žganjem ter se že napil.

„Torej ti ostaneš pri tvoji izpovedi, da drugi strel za prvim ni ne za očenaš pozneje?“ ga vpraša deklica.

„Seveda, seveda, za očenaš je bilo“, odgovori zmešano ves pijan. „Ena, dva, tri ne moreš puške nabiti. Kakor rečeno, za očenaš pozneje je bilo, kakor gotovo sem nobel gospod!“

„Ti si osel“, odgovori dekle jezno, „kako kot si vzrasel“, zapusti hišo, da bi pohitela k Tonetovi materi in se tam zjokala. Po jedni uri se poslovi in odide proti svoji hišici.

„Nič ne pomaga“, reče k stari mami. „Vsa naša molitev in upanje je bilo zaman. Sovražnik je močnejši kot midve. Tone ostane zaprt in midve umreva od žalosti.“

V tem trenutku se odprejo vrata in učitelj vstopi.

„Veselo poročilo: Tone je nedolžen, France je ustrelil gozdarja!“

„Kdo je to rekel?“ vpraša Katica brez sape.

„France sam. Rekel in napisal je.“

In povedal jima je vse, kar se je zgodilo pri kapelici in o njegovem samomoru doma.

„Popolnoma naravno se je stvar zgodila. Zenska zvjajača je zopet enkrat zmagala. Da sva z županom malo zmrzovala, nič ne stri. Tone bo prost, to je gotovo!“

In solze so polile navzoče.

Nekoliko dni pozneje se je vrnil Tone v svojo domačo vas od vseh prijazno sprejet.

Kmalu potem je bila ženitev.

Nobena puška ni smela od sedaj naprej več v hišo.

Kar je še smel vrteti, je bila igla in klarinet in še dandanes je znan kot najboljši krojač in pa gošec.

Plačati mora zemljski davek, kupiti kolje, ki je ravno zadnji čas silno drago — pred 8 leti je veljalo tisoč hojkovih kolov 20 kron, sedaj se mora dati za nje 80 kron — in razne druge stvari. Delavci so vsi za tretjino dražji, in tudi posoda za vino je postala mnogo dražja. Vsa, kdor količak čuti z ubogim vinogradnikom, mora priznati, da vinogradnik že itak dovolj slaba prede, in da bi bila velika krivica, ako bi se mu naložilo še večje breme v obliki novega davka na vino. Potem je vinogradnik takorekoč uničen in sploh ne bo mogel obdelovati svojih goric. Kako naj jih tudi obdeluje, če mu pa ne vržejo nobenega dobička? Od česa pa naj živi?

Letos n. pr. vinogradniki svojega mošta niti tako drago niso mogli prodati, na kolikor je preračunjen vinski davek. Staro vedro so prodajali za 3 K. Bili so k temu prisiljeni, ker niso imeli potrebne posode. Tem se niti stroški za trgatve in prešanje niso povrnili, drugo delo je bilo vse zastoj. Kakš naj ti ubogi ljudje prenašajo še druga bremena!

V našem okraju je, kakor znano, letos pobila toča. Opravil sem vse delo in imel pri dveh majhnih goricah 180 kron stroškov, trgatve pa nobene, in je morebiti še dve leti ne bo. Delo seveda moram plačati kljub temu.

Iz navedenega je razvidno, kakva nesreča bi zadela z nameranim davkom na vino ubogega vinogradnika. Zato se je treba takemu vinskemu davku, ki bi vinogradnika še bolj oškodoval, kakor je že zdaj oškodovan, ustavljati ter ga preprečiti.

Kmetje niso krivi.

Govor poslanca Roškarja v državnem zboru dne 28. oktobra.

(Konec.)

V teh predlogih pa se zahteva, ne le uvoz mesa, temveč razveljavo prepovedi uvoza sploh. Nočem izgubiti mnogo besedi, a rad bi vas vendar opozoril na to, da je uvoz mesa že sam (na sebi nevaren, da se s tem lahko uvedejo tudi razne kužne bolezni, to tembolj, ako bi se uvažala živa živina. Navesti hočem samo nekaj števil, kako je takrat izgledalo v Avstriji, ko je bil v Avstriji še dovoljen prost uvoz živine. Leta 1878. n. pr., torej predno se je še zaprla meja, je poginilo 1984 komadov živine vsled tega, ker se je vtihotapila kuga, leto za tem 4598 komadov, in tako je šlo naprej. Pozneje, ko se je zaprla meja, n. pr. leta 1882, poginilo je le 31 komadov živine, prihodnjega leta 1883 pa samo 14 komadov. Za to se je treba zavajati zaprtju meje, seveda vsled naših ugodnih zdravstvenih zakonov in njihove izvršitve. In sedaj se zahteva od gotove strani, da se naj meje zopet odprejo! Vidim v tem samo željo izvestnih ljudi, da bi kmeta čim prej tem boljše uničili in ga prisilili k izsolitvi.

Gospoda, ako naj bo živina poceni, potem potrebujemo tudi ceno krme. Kako pa stvar v tem oziru stoji? V Mariboru n. pr. stane meterski stot krme 10 do 12 kron. Kako se to ujema s cenami živine? Vsak si lahko sam izračuna, da je pri teh cenah krme nemogoče, baviti se z živinorejo.

Nadalje potrebujemo cen kapital, ki ga doslej nismo imeli. Industrija ima v resnici cen kapital. Potrebujemo pa tudi zavarovanje proti izgubi živine. Za to se je, žal, še zelo malo storilo; bila pa bi stvar vlade, da bi se sama za to pobrigala in zavarovanje po sili izvršila. Potrebno je, da se kmeta, ki ga je zadela nesreča, zadostno podpira; to se bo gotovo izplačalo.

Avstrijsko prebivalstvo je od leta 1891 do 1900 naraslo za osem odstotkov, živinoreja pa samo za en odstotek. Te številke sicer ne bodo popolnoma natančne, a tudi ne veliko napačne. Vem za gotovo, da — jaz sam sem pri tem ljudskem in živinskem štetju sodeloval — se je pač mnogo iz strahu pred davčnim vijakom finančnega ministra zatajilo. Saj je še več živine, kakor se je takrat naznanilo. Naraščanje stanja živine pa bi bilo lahko enako množitvi prebivalstva. Kajti imamo še mnogo polja, kojega obdelovanje se že dalje časa več ne splačuje, imamo še neobdelane pašnike in travnike, ki so samim sebi prepuščeni.

To vse bi se lahko izboljšalo, a k temu je treba več denarja. Menim, da je vlada in tudi mi dolžni, delati na to, da se za melioracije postavijo večji zneski, da pa tudi tistim hasnijo, v katerih rokah bi se lahko plodonosno naložili. Uverjen sem, da bi lahko še eno tretjino več živine redili kot danes. Ako se to zgodi, potem pa ne potrebujemo več tujega uvoza. (Pritrjevanje.)

Kateri so vzroki, da v živinoreji še nismo tako daleč napredovali? Pred vsem nizke cene prejšnjih let. Danes se peča vsak, komur je le mogoče, celo vsak vintčar pri ras z živinorejo, ker upa, da bo imel kak dohodek. Za kmeta samega je živinoreja tako nujno potrebna, da mora staviti vse na to, da jo poveča in ukrepi, da more dobiti iz nje več sredstev. A nizke cene pač niso nikoli v stanu, proizvajanje kake stvari povzdigniti, le primerne cene to lahko storijo. Ako bi se pa vse to izvršilo, kar se zahteva v predlogih gospodov socialnih demokratov, potem bi nastalo itako znižanje cen, da bi bila živinoreja sploh nemogoča. Nihče pač ni v stanu, dalje časa kaj proizvajati, kjer mora še sam povrhu plačati, najmanje kmet, ki tiči že itak do grla v dolgovi.

Naša dolžnost je, donosnost ohraniti; pomagajmo tudi v tem, da se bodo prej omenjene poljane popravile, potem bomo gotovo lahko imeli zadostno sta-

nje živine. Nekaj je posebne važnosti in potrebno, ako hočemo skupaj delovati in se stvari poprijeti, da se res ublažijo draginjske razmere, in to je: proizvajalci in uporabitelji se morajo zblížiti, morajo poskusiti, stopiti skupaj in delati brez medkupčije. Ako ne pride do tega, tudi ni druge pomoči; kajti, ako bi se, kakor se zahteva, dovolila pošiljatev iz tujih držav, bi prišli v poštev le veletržci in ne mali trgovci, ki so s tem ne morejo pečati. Zahtevati in doseči se mora, da se voznine znižajo, in ne smejo se, kakor se sedaj hoče, tarife južne železnice, ki so že itak najvišje, še znova povišati. (Pitrjevanje.) Tudi je treba skrbeti za to, da industrija in kmetijstvo skupaj nastopata. V Avstriji more le eno drugo podpirati, eno drugo izpopolniti. Ako bi skrbeli samo za industrijo, kaj se naj zgodi potem s številnim kmečkim ljudstvom? Ako se za to ne skrbi, da se tudi to ohrani in napreduje, svoje pridelke izboljša in doseže ugodne dohodke, potem mora istočasno tudi industrija nazadovati; kajti kmetje so zelo dobri odjemalci industrijskega blaga, in bi radi krili svoje potrebe, da bi le imeli sredstev za to. Toda za kmeta velja vedno pravilo: Ne kupi, česar ne potrebuješ, ampak to, česar ne moreš pogrešati. Nočem tega tudi drugim stanovom podtikati, a vprašanje je vendar, če ne velja to pravilo včasih tudi za druge stanove. Ako bi si pa mogli to kupiti, kar potrebujemo, bi imeli iz tega tudi druge gospodarske koristi: v marsikaterem oziru bi lahko negovali svoje nasađe in več proizvajali, kakor se danes godi. Skupno postopanje industrije s kmetijstvom je torej neobhodna potreba: kmetovalec bi bil najboljši uporabitelj industrije in industrijski delavec najboljši uporabitelj kmetijstva. V tem bi bila najboljša pobota, za katero moramo skrbeti. Povišanju naših izdelkov bi pa res rad postavil nasproti povišanje plač in dneve. Najraznovrstnejše industrijsko blago je v ceni zelo poskočilo, ravno tako vsa plačila, ta so poskočila najmanj za 25 do 50 odstotkov in še višje, naše cene pa so poskočile le za 10 odstotkov (Posl. dr. Korošec: k večjemu!), k večjemu 10 odstotkov, pogosto tudi precej manj.

Dovolite mi gospoda, da še čisto kratko omenim razmere, kakor si stojijo nasproti.

Vse sosednje dežele se trudijo, da si ustanovijo svojo industrijo, in to po vsi pravici. Kakšne bodo posledice, je razvidno. S časom bo in mora postati produkcija (proizvajanje) prevladila. Konkurenca je danes že velika. Ali smo naj potem, ako nastane kriza, mi tisti, ki moramo nositi krivdo in se radi tega pokoriti? Ne verjamem. V mestih in industrijskih krajih se slišijo vedno tožbe, da primanjkuje dela. Tega pri nas na deželi ni. Pri nas imamo ravno nasprotno. Nam manjkajo samo delavci. Ali bi se to ne dalo izjednačiti? Naj vživa tudi kmet isto varstvo in iste pravice, kakor drugi stanovi, potem se bo njegov položaj gotovo v toliko izboljšal, da bodo ostali delavci z veseljem na deželi.

Dokler pa kmet ne more svojih delavcev tako plačati, kakor lahko stori to meščan in industrijec, tako dolgo ni mogoče zadržati delavcev na deželi.

Se čez neko drugo točko bi se pritožil. Pogosto se zgodi, da se delavci pač povrnejo zopet na deželo: to se zgodi navadno takrat, ko so že tako stari, da ne morejo več delati, in postanejo zopet breme domačega ljudstva, občine. Nova domovinska postava tozadevno ni dovolj odpomogla. Bridko je gledati tiste elemente, ki so bili celo življenje na tujem, in pridejo potem v starosti v svoje domovinske občine nazaj svojim bratom v nadlego.

Obljubil sem, da bom kratko vse razložil, zato hitim h koncu in prosim vse gospode, naj glasujejo za predlog, ki ga je stavila krščansko-socialna stranka. Ako sledimo stvari po tam nastavljenih načelih, menim, da lahko zagotavljam, da pridemo do sklepa, ki bo koristil ljudstvu sploh, avstrijskemu ljudstvu pa še posebej. S tem končam. (Živahno pritrjevanje.)

Politični ogled.

— Državni zbor. Odseki delujejo prav prično, a zbornica sama še ni imela seje. Poljaki se trudijo na vso moč, da bi spravili državni zbor zopet do delovanja. Ta teden imajo pogajanja z nemškimi strankami. Kakor hitro mine nemška nadutost, kakor hitro priznajo v vsem in vsakemu Slovanu ravnopravnost, pa bo državni zbor delaven. Toda tlačiti se Slovani več ne dajo, služiti nočejo nikomur več. Nemška prenapetost povzroča vsem avstrijskim narodom veliko škodo, ker vsled njihovega zadržanja ne pride do miru v državi in ne do dela v državni zbornici.

— Na Ogrskem je zanimivo to, da se bo Kossuthova stranka razcepila, in sicer bo zmernejši del stranke ostal pod vodstvom Kossutha, brezobzirnejši (radikalni) del pa pod vodstvom zborničnega predsednika Justha. Za Weckerlovo ministrstvo še vedno ne morejo najti pravega naslednika.

— Grško. Že pretečeno poletje smo pisali o nekem upornem gibanju med grškim vojaštvom. Povod temu gibanju je dalo nesrečno krečansko vprašanje. Otok Kreta spada namreč pod Turčijo, večina prebivalcev pa so Grki, ki bi se radi združili z Grško. Pozivljena Turčija pa seveda tega ni dopustila in se je že pripravljala na vojsko z Grško. Ta pa ni bila priprava. Grško vojaštvo vali krivdo za to na kraljeve prince, ki so poveljniki vojske. Ne zadovoljnost med vojaštvom je tolika, da so morali

princi odložiti svoje časti in se je pred kratkim tudi govorilo, da bo odstopil sam kralj. Med tem pa, ko se je zdelo zadnje dni, da se je vihar nekoliko polegel, so pa kar naenkrat sporočili listi, da se je uprlo nekaj mornariških častnikov pod poveljem nadporočnika Tybalda, ki so se hoteli polastiti pirskega arzenala. Na istem mestu, kjer se je pred več kot dvatisoč leti bila slavna vojska med Grki in Perzijanci, se je vnela pravcata vojna med uporniki in kralju udanimi četami. Uporniki so bili sicer kmalu premagani, vendar so povzročili precej škode na nekaterih ladjah in potem ušli na neki torpedovki. Ranjenih in umorjenih je bilo v tej bitki več mornarjev. — Večino upornih častnikov so že vjeli, med njimi tudi njihovega poveljnika Tybalda. S Tybaldovo revolucijo so bili v zvezi visoki parlamentarni in vojaški krogi. Ko se bo vršil proces proti vstašem, bodo prišle na dan presenetljive stvari. — Dne 6. t. m. se je vršil v Kefaloniji, domovini Tybaldovi, ljudski shod, na katerem se je protestiralo, da je obtožen Tybaldos radi veleizdaje; poudarjalo se je, da noben Kefalonec še ni bil nikdar veleizdajalec.

Mala politična naznanila.

Dne 5. novembra: Dalmatinski cesarski namestnik Nardelli je baje za časa svojega bivanja v Dubrovniku, priporočil uradam, posluževati se hrvaščine kot uradnega jezika, ker se italijanskega v kratkem po uradih ne bo nič več rabilo. — V Bukareštu na Rumunskem so se vršile dne 1. t. m. velike demonstracije socialnih demokratov, ker je zaprla policija socialno-demokratskega voditelja Rakovskega. Množica je napadla policijo s kamni, ta pa je potegnila sablje. Pri spopadu je bilo mnogo oseb ranjenih. — Ruska carica bo baje bivala drugo polovico zime v Italiji.

Dne 6. novembra: Češki listi javljajo, da bodo češki železničarji v obrambo narodne enakopravnosti na državnih železnicah pričeli pasivno resistenco. — Cesar je sprejel dne 4. t. m. v avdijenci nova tajna svetnika, bivša ministra Začka in Brafa. Cesar jima je dejal: „Zahvaljujem se Vama za Vajino delo, obnašala sta se vedno pravilno, ostavke pa ne morem odobravati. Vidva bi morala vstrajati, potrebe vajinega odstopa ne priznavam.“ — Vodja goriške agrarne stranke, dr. Franko, se je vodstvu odpovedal.

Dne 7. novembra: Srbski prestolonaslednik Aleksander obišče prihodnji teden vsled povabila bolgarskega carja. — Francoski katoličani ustanovljajo zasebne šole, ker škofje prepovedujejo obisk državnih šol, če ne izpremene učnih knjig. — Japonsko-ameriška zveza je, kakor poročajo listi, gotova stvar. — V Koreji je tako veliko razburjenje, da se boje ustaje.

Dne 8. novembra: Kakor poročajo iz Carigrada, da Turčija od milijonov, katere je prejela od Avstrije za mohamedance v Bosni in Hercegovini 2 milijona, in sicer 1 milijon za kulturne namene, 1 milijon pa za povratek onih mohamedancev, ki so pobegnili iz Bosne in Hercegovine. — Ruski car je potrdil pravila vseslovenske banke. — Španske čete so vzele v Maroku brez vsakega boja važno točko Hidu. — Mesto Ardebyl v Perziji so zasedli revolucionarji. Veliko prebivalcev je ubitih in skoro celo mesto oropano.

Dne 9. novembra: Nadomestna volitev za mesto umrlega goriškega poslanca Jeriča se bo vršila še tekoči mesec. — Nemški cesar je izdal odlok, ki dvoboje v armadi zelo omejuje. — Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci ministrskega predsednika Bienerttha, zunanjega ministra Aehrenthala, trgovskega ministra Weiskirchnerja in ogrskega ministrskega predsednika Weckerleja.

Razne novice.

* Iz šole. Na ljudski šoli v Siele-Verhe je stalno nameščen Franc Sinigoj, stalni učitelj pri Sv. Jerneju pri Muti. — Na ljudski šoli v Radvanju je stalno nameščena uč. suplentinja Karolina Cizelj. — Stalni učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Jurij Arnuš je stopil v pokoj.

* Delavstvo! Zvršilni odbor slov. krščansko-socialnega delavstva sklicuje sporazumno z načelništvom „Jugoslovenske strokovne zveze“ za nedeljo, dne 28. novembra 1909 vseslovenski delavski shod! Sicer je bilo že letos III. vseslovensko delavsko zborovanje, a ker so izjavile naše delavske organizacije željo, naj bi se letos vršilo še eno vseslovensko delavsko zborovanje, ustreza Zvršilni odbor izraženi želji. Pri sestavi sporeda se je šlo Zvršilnemu odboru pred vsem za to, da seznanj javnost z novo ustanovljeno „Jugoslovensko strokovno zvezo“, sad III. vseslovenskega delavskega shoda. Potrebno je tudi, da se izpremeni organizacija slovenskega krščansko-socialnega delavstva. Do 15. nov. naj naznani vsaka naša organizacija, koliko vstopnic naj se ji doloži, ker bo vstop dovoljen le proti vstopnicam, ki se bodo glasila na ime vsakega udeleženca. Kjer ni organizacije, naj se vsak, ki se želi shoda udeležiti, obrne na Zvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva in priloži znamko za 12 vinarjev, da se mu doloži vstopnica. Vseslovenski delavski shod se vrši v Unionu. Začetek točno ob 9. uri dopoldne. Konec približno opoldne. Obravnavalo se bo:

- a) Poročilo Zvršilnega odbora.
 b) O potrebi in pomenu „Jugoslovanske strokovne zveze“.
 c) Delavstvo in politika.
 d) Delavski tisk.
 e) Slovensko krščansko-socialno delavstvo in njegovi nasprotniki.
 f) Pravno varstvo in zdravniki.
 g) Pravno varstvo in pravniki.
 h) Namen J. S. Z.
 i) Kaj nudi J. S. Z. (Bolniška, brezposelna, preseljevalna, popotna, izredna podpora in podpora za slučaj smrti).
 j) J. S. Z. in strokovna društva.
 k) Organizacija J. S. Z. (Skupine, plačivnice, okrožja J. S. Z.) in delavski odsek S. K. S. Z.
 l) Razprava.

* **Suša.** Naši čitatelji še vedo, s kako neutrušljivostjo so se lani zavzeli naši poslanci za poškodovanje po suši, in kak lep uspeh je imelo njih prizadevanje. Znano jim je tudi, da so letos storili v Gradcu v deželnem zboru in v pomdžnem odseku, kakor tudi v državnem zboru vse potrebne korake, da zadobe prizadetim volilcem potrebne podpore po suši. To vse pa ni dalo mirno spati častiteljnemu Ploju, in zato je sklenil, vreči letos v to, za kmeta tako važno zadevo bakljo strankarskega prepira. Grdo je to od njega in v očigled velike stvari skrajnega obsojanja vredno. Namesto, da bi sam po svojem delal, kakor zna in more, hotel je letos vpreči naše poslance pred svoj voz, da bi si lahko njihovo delo tudi zapisal v svojo slavo.

Hofrat Ploj je poklical v državnem zboru naše poslance na zborovanje, da se predloži nujni predlog za podporo po suši. Ker pa so naši poslanci v tej zadevi že vse storili, kar se je do istega časa dalo storiti, ker so tudi znanje vedeli, kaj imajo storiti, ne da bi jim trebalo za to vprašati kakega Ploja, in ker so sami že prej pripravili nujni predlog, niso sli na Plojevo zborovanje. Naši poslanci vedo sami in morajo vedeti sami, kar je treba storiti za volilce. Oni ne potrebujejo nikjer Plojevih navodil. To naj bo Ploju in vsem liberalcem jasno in odločno povedano. Odkar je zapustil Ploj zastavo, pod katero je bil izvoljen, nimajo naši somišljeniki z njim nič več opraviti. Pripomnimo, da so vzeli naši poslanci v nujni predlog tudi ptujski okraj, kakor tudi Roblekov in Ježovnikov volilni okraj.

Sedaj pa, ko naši poslanci niso hoteli za Plojem, loppil je po njih z loparjem v svoji „Slogi“ in „Narodnem Dnevniku“, češ, glejte poslance „Kmečke zveze“, cni niso hoteli za menoj. Mi pa pravimo, prav so storili, kajti če bi sli, izrabil bi Ploj tudi to, ter se ponašal, glejte, za menoj so hodili! Saj izrablja vsako priložnost za napade na poslance Kmečke zveze, s katerimi je bil ta človek skupno izvoljen.

Naši poslanci so storili glede suše že brez Ploja svojo dolžnost, to jim vsakdo priznava in mora priznati, dolžnosti za Plojem hoditi pa nimajo!

Skupne deputacije pri ministrih pa se je udeležil tudi odposlanec Kmečke zveze, in Plojevi pristasi naj so za to hvaležni, kajti pokazalo se je, da Ploj sploh nima pregleda čez sušo in njene posledice na Spodnjem Štajerju. Dejanskih razmer ni proučil, velik je le v samohvali in grdem napadanju svojih tovarišev.

Kako malo je bilo Ploju za volilce in kako zelo mu je bilo za slavo, češ, na moj klic so prišli vsi poslanci do zavesti, da je treba kaj storiti za sušo, to se razvidi iz njegovih napadov v „Slogi“ in liberalnem celjskem dnevniku. Tam pripoveduje, da je že okoli 20. septembra (natančno ne zna Ploj za noben dan!) bil zopet v ministrstvu, a poročilo o suši še ni došlo iz Gradca, vendar ni storil koraka, da bi se poročilo hitreje izgotovilo. Okoli (!) 10. oktobra in proti koncu prve polovice (!) oktobra, je že izvedel, kakor pravi, da v poljedelskem ministrstvu prevladuje mnenje, da ni treba za sušo kake posebne akcije, vendar ni zinil besede v zagovor svojih volilcev. Čakal še je le na 22. oktobra, da bi lahko rekel, jaz hofrat Ploj sklicujem vse poslance, da govore za podporo po suši. Jasno se vidi, da je Ploju plavala lastna hvala pred očmi, ne pa blagor volilcev. Naši poslanci pa niso potrebovali Plojevih navodil, storili so in storili bi vse za poškodovanje, tudi če Ploja ne bi bilo na Dunaju.

Grdo pa je, da Ploj tudi take zadeve izrablja za napade na druge slovenske poslance, namesto da bi jim bil hvaležen, ker se trudijo in skrbijo tudi za njegov, kakor njegovih liberalnih tovarišev volilne okraje. Skrajni čas je, da volilci enkrat pošteno obračunajo z dražbarjem Plojem.

* **Resnica in Ploj.** Naprošeni smo po dr. Korošcu izjaviti, da častivredni Ploj v napadih, ki so priobčeni z njegovim lastnim podpisom v „Slogi“ in „Narodnem Dnevniku“, glede razgovora z vitezom Pantzem zopet ni objavil polne resnice, kajti dr. Korošec je Pantzu rekel, da naši poslanci bržkone ne bodo prišli na Plojev klic, ker dela Ploj le za svojo osebno reklamo, podpora po suši pa mu je postranska stvar. Resnica je nadalje, da dr. Korošec ni dobil nobenega vabila za shod, in izgovor Plojev, da je dostavil vendar podpisal dostavo, je ljub, kajti sprejem vabila ima potrditi le sprejemnik, ne pa dostavitelj. Ker Ploj tudi ni hotel dati skupnega nujnega predloga dr. Korošcu v podpis, je iz tega tudi razvidno, da mu ni bilo pri celi zadevi toliko za skupen nastop, kakor za osebne in strankarske zade-

ve. — Ta pojasnila postavljajo Ploja zopet v jako nelepo luč. Resnica in Ploj!

* **Pred svojim pragom.** „Narodni Dnevnik“ od 9. novembra prinaša notico, v kateri piše o napredovanju Nemcev v Razvanju, ter potem namiguje na „Slovenskega Gospodarja“, kot bi on to zakrivil. Tu bi naj ti napredni junaki, mariborski in celjski, raje trkali na svoja prsa, spominjajoč se besed večnemščinarja dr. Kukovca, ki je v sosednji občini Brezje klical: Več nemščine.

* **Okrožni zadrugi shod na Rečici v Savinjski dolini.** Za zadrugo okrožje, kateremu pripadajo zadruga v Gornji Savinjski dolini, se vrši v četrtek, dne 18. t. m. okrožni shod v Rečici v Sav. dolini v gostilni gospoda Štiglica. Začetek ob 9. uri predpoldan. Dnevni red: 1. Namen zadrugnih okrožij, volitev načelstva zadrugnega okrožja. 2. Nasveti in navodila za uračovanje. Razpravljalo se bo o vseh važnejših točkah, zlasti o delovanju nadzorstva, o tekočem računu, o poslovanju zadrug z Zvezo itd. 3. Predavanje: „Zahteve kmečkega stanu.“ Predava nadrevizor Vladimir Pušenjak. Obravnavala se bodo vsa pereča gospodarska vprašanja. 4. Razgovor o zadrugnih zadevah. Člani zadrug, vzlasti upravniki zadrug stavijo vprašanja, nasvete, želijo pojasnila, vrši se debata o raznih zadrugnih vprašanjih. Pričakuje se obilna udeležba iz krogov zgoraj imenovanih zadrug. Dobrodošli so vsi prijatelji naše organizacije in zadrugništva! — Zadruga zveza v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo (oddelek za Štajersko v Mariboru).

* **Skofovska posvetovanja** so se pričela dne 9. t. m. na Dunaju. Naš mil. knezoškof se je odpeljal v pondeljek na Dunaj, da se udeleži teh posvetovanj.

* **Umr!** je v soboto, dne 8. t. m. v Krbdiju iz splošne skupine v gorški deželni zbor novoizvoljeni poslanec S. L. S. Jerič. N. v m. p!

* **Tečaj za diletante** izobraževalnih društev namerava S. K. S. Z. v Ljubljani prirediti tudi to zimo, da se društveni člani, ki se zanimajo za ljudske igre, seznanijo z najpotrebnejšimi stvarmi za oder.

* **Pouk v kmetijstvu** v naši vojski. V Hebu na Češkem je poveljstvo 73. pešpolka uvedlo kmetijska predavanja. Predavatelji so učitelji tamkajšne kmetijske šole. Čas bi že bil, da bi se uvedel v celi armadi tudi splošni strokovni pouk, da bi imelo kmečko ljudstvo tudi kaj koristi od onih izgubljenih let, kar bi pa bilo ob enem tudi korist za našo državo samo.

* **Vseslovenska umetniška razstava.** Iz Brna poročajo, da je bil v Preravi sestanek zastopnikov vseh slovenskih umetniških društev, ki so sklenila, leta 1911 prirediti v Krakovu vseslovensko umetniško razstavo. Hrvaško umetniško društvo „Medulič“ je zastopal Deskovič, Slovence pa slikar Vesel.

* **Društvenim tajnikom.** Pošljite takoj, kateri še niste, statistične podatke o vaših društvih, ker je že zadnji čas. Katero društvo ne pošlje svoje statistike do 14. t. m., bo imelo potem ta predal v društvenem koledarčku prazen. Zatorej podvizajte se!

* **Prošnja.** Pri pregledovanju postovnih knjig S. K. S. Z. najdemo, da še mnogo društev ni poravnalo svoje letne obveznosti napram S. K. S. Z. Na mnogo strani mora S. K. S. Z. deliti svojo pomoč, posebno v obmejnih krajih, kar jo stane tudi velike žrtve. Kakor znano, plačajo društva do 100 udov 2 K, črez 100 udov 3 K.

* **Nabirajte** rabljene poštne znamke za našo narodno obrambo! Vse naše somišljenike prosimo, naj prične sedaj z nabiranjem rabljenih poštних znamk za obrambo meje. Posebno one, ki imajo sorodnike po tujih krajih, prosimo, da se udeležujejo teh zbirk. Pri vsaki pošiljavi naj se napiše poleg nabirateljvega imena tudi število in kakovost poslanih znamk. Rabljene znamke iz kuvert se naj izstrižejo, in sicer tako, da ostane znamkin rob nepoškodovan. Ne sprejemajo se rabljeni koleki, pač pa vse dopisnice tujih držav. Pošiljajo se naj znamke kot vzorec brez vrednosti, za kar začoša navađna 10 vinarska znamka. Dobrodošle so zbirke vseh že uporabljenih znamk. Lep vzgled nabirateljem je dal g. Leopold Puhar v Ljubljani, ki je v ta namen prvi daroval 10.000 znamk. Mladeniči, mladenke, sledite temu priđnemu nabiraleu! Znamke sprejema „Sl. kršč. soc. zveza v Mariboru“, Cirilova tiskarna.

* **Mohorjani!** Bratje Slovenci! Ko dobite letos krasne Mohorjeve knjige v roke, prosimo vas, spomnite se najbolj ogrožene obmejne postojanke Št. Ilja, in darujte za „Šentiljski dom“. Gg. poverjenike prosimo, da uplivajo v ta namen pri udih.

* **Porotna zasedanja.** Za prihodnje leto se bodo vršila porotna zasedanja v Mariboru: prvo 7. marca, drugo 13. junija, tretje 19. septembra, četrto 28. novembra; v Celju pa prvo 17. januarja, drugo 11. aprila, tretje 4. julija, četrto 17. oktobra.

* **Novi koleki** pridejo v promet s 1. januarjem 1910. Isti so razločujoje od sedanih v barvi in po tem, da bodo na spodnjem delu koleka, določenem za prepisavanje, nosili letnico 1910.

* **XIV. izkaz darov za „Šentiljski dom“** došlih od 20 sept. do 1. nov. 1909. Pri kaveviti mizi na Prihovi, na „Versolatičev dan“ nabral Konrad Kumer, župnik 4 K 30 v. Andrej Lovrec, kaplan, Sv. Jurij ob Št. v. nabral pri blagoslovljenju križa v Brezju 10 K 0 v. Fr. Stubeč, Boledinec Sv. Jur ob Št. 2 K. Vesela družba povod m blagoslovljanja križa v gorah g. A. Seržena v Veržeju 5 K 80 v. veseli gostie na svatbi Katarine Kokol z Jan. Gašparič v Vurbergu 5 K. Hran. in posoj. v Laporju, mesto vena na grob vrl. mu rodoljuba Fr. Mlakarju, 10 K. Vesela družba igralcev pri Sv. Vencelcu za šentiljsko trdnjavo 5 K. Fr. Stranjak. trgovec. Št. Jur ob Št. nabrano ob priliki blagoslovljanja novega križa g. Mat. Jurkovič v Stanetincih povod

dom nj. srebrne poroke 10 K 33 v. Miha Gobec, Slačka gora, dobljeno v pravdi zaradi častikraje 10. Narodnjak pod Zebotovo stoletno lipo v Selnici ob Muri 2 K. Neimenovani iz Jarenine 12 K. Dekan Slaader 5 K. Narodno obrambni odsek S. K. S. Z. v Ljubljani 400 K. duhovniki rogaške dekanije ob sestanku 25 K. Vlado Pušenjak nadrevizor, Maribor 20 K. Posojilnica v Ljutomeru 50 K. Skupaj v tem izkazu 4176 K 08 v. vsega skupaj 12023 K 53 v. Krasen uspeh enega leta! Vam blagi dobrotniki-podporniki pa v zahvalo kličemo: Ponosna enonadstropna stavba našega i Vašega doma je pod streho, pridite si jo pogledat. A manjka nam še mnogo, mnogol Zatorej prosimo še ponovno vse naše brate i sestre: Spominjajte se spet bolj pogosto „šentiljskega doma“ z darovi; posebno na veselicah, shodih, v kletih, na gostinjah i. t. d. Rodoljubne šentiljske pozdrave! — Št. Ilj v Slov. gr., dne 1. novembra 1909. Stavbeni odbor.

* Za „Društveni dom“ v Št. Ilju je daroval č. g. župnik Avguštin Skočir v graški bolnišnici 5 K. Prisrčna zahvala!

Novi davek na vino.

Poslanec Ročkar je dne 3. novembra t. l. v vinogradniškem odseku državnega zbora branil stališče vinogradnikov proti nameravanemu obdačenju vina.

Negiašal je ogromne stroške pri prenovitvi vinogradov, drago obdelovanje za ohranitev taistih vsled pomanjkanja delavcev.

Nizkotne cene za letos kakor tudi lansko leto pridelarjo vino nikakor ne pokrivajo pridelovalnih stroškov. Ker bi prekupovalci novi davek gotovo zopet zvrnili na rame proizvajalcev, bi postalo vinogradništvo, katero je mnogim gospodarjem edini vir dohodka, za taiste nemogoče. S številkami je razjasnil gorostasno razliko med cenami, katere dobe vinogradniki za svoj pridelek, in katere plačujejo konsumenti (zavživanci) po trgovinah in gostilnah za vino. Ako bi novi davek zopet prizadel vinogradnike, kar pa je z gotovostjo pričakovati, ako se davek vpelje, bi bilo vinogradništvo zanaprej onemogočeno. Nadalje ugovarjal je tudi proti temu, da bi bil vinorejce pod nadzorstvom finančnih uradnikov, kakor n. pr. pri izdelovanju vseh žganih pijač, ker bi imelo to nebroj neljubih posledic za njega, finančnim uradnikom bi pa to prizadejalo ogromno, skoraj neizvršljivo delo, finančni upravi pa toliko stroškov, da bi jej novi davek malo koristil in nič ne zalegel.

Tovariš g. dr. Hočevar je zavzel enako ter istotako odločno stališče za vinogradnike. Omenjal je tudi, v kak neljub položaj bi prišel vsak od finančne straže oddaljen vinogradnik, ako bi imel vsako prodajo in uvoz vina straži naznaniti ter iskati dovoljenja za izvršitev prodaje.

Velika večina vinogradniškega odseka je zavzela stališče, da se vinogradnik ali producent s tem nameravanim novim davkom in njega sitnimi določbami ne sme obremeniti, ter je sklenila sledeči sklep:

C. kr. vlada se poziva, da z ozirom na obdačenje vina ne predloži nobenega načrta, s katerim bi bili proizvajalci kakor zaučevalci vina močnejše prizadeti kakor doseđaj.

Mariborski okraj.

m V Ljubljano jo dajmo. V ned. so igrali v Mariboru člani S. K. S. Z. igro „V Ljubljano jo dajmo“. Udeležba je bila velika. Igralci so želi za svoja izvajanja splošno pohvalo. Gašpar, bahat, toda pristen slovenski kmet, je dopadal s svojim odločnim in naravnim nastopom. Njegova žena Rotija je dobro zadelo svojo ulogo; zlasti je z mirnostjo in le ženam lastno sigurnostjo umela pridobiti svojega moža v prid hčerkinе voje. Marica je predstavljala slovensko dekle, kakor jih imamo hvala Bogu še veliko med slovenskim ljudstvom. Označila je jako dobro prepod dekleta, če pride iz manjega v večje mesto. Hlapce Pavte je praveci značaj; dovolj smeha je povzročil s svojimi burkami in dobrimi dovtipi. Skrbna dekla Neža je bila kakor nalašč za to vlogo. Njeno kretanje in pa njeno obnašanje je bilo neprisliljeno in naravno. Dr. Snoj je nastopal prav kakor mestni odvetnik; fino, elegantno vedenje ga je priljubilo občinstvu. Tudi ljubezen do Marice, za katero edino gori, ga ni spravila iz svojega dostojanstva prebrisanega edvetnika. Osebe, kakor notar in dve priči, so dobro zadele svojo ulogo. Splošno so bili vsi obiskovalci zadovoljni z izidom. Želimo le, da priredi S. K. S. Z. kmalu zopet kako igro.

m V mariborski deželni bolnišnici je dalo hišno vodstvo ondotno Marijino kapelo preslikati in z oltarjem, vred prav lično prenoviti. V nedeljo, dne 7. novembra so mil. knezoškof slovesno blagoslovili obnovljeno svetišče. Ob 1/8. uri zjutraj so v sobi, kjer se je začasno opravljala služba božja, najprej blagoslovili sol in vodo, potem s to blagoslovljeno vodo med pomenljivimi molitvami po škofijskem obredniku poškropili zunaj in znotraj stene obnovljene kapele ter blagoslovili z belo svilo na novo prevlečen tabernakelj, oltarno podobo brezmadežnega. Spočetja preblazne Device Marije, kipa sv. Jožefa, patrona umirajočih, in sv. Vincencija Pavlj., ustanovitelja zavoda usmiljenih sester, in sluzb sv. Alojzija. Nato so prenesli Najsvetejše iz začasne kapelice na sedanje mesto ter tukaj ob asistenci stolnega kapitelja, častn. kanonika in dekana od Sv. Magdalene in superiorja oči misijonarske hiše pri Sv. Jožefu v Studencih, služili sveto mašo, med katero so usmiljene sestre milo popevale ter pristepile z bolniki, kateri so se mogli udeležiti službe božje, k sv. obhajilu. — Po sv. maši so mil. nadpastir v prvem, v sree segajočem nagovoru na podlagi nedeljskega evangelja, ki pripoveduje čudovito obuditev Jairove hčerke, in s tem zdru-

ženo ozdravljenje hudo bolne žene, slikali ljubeznivost in usmiljenje božjega Zveličarja, ki je poln ljubezni pomagal vsem, zlasti bolnikom, ako so se k njemu zatekali. Opominjali so navzoče, naj v svojih dušnih in telesnih bolečinah po vzgledu Jaira in bolne žene pridno prihajajo k božjemu Zdravniku, ki prebiva tu v kapelici v tabernakelju, naj ga ponižno molijo in otroški-zaupno prosijo pomoči, in gotovo jim bo olajšal trpljenje. Saj je še vedno, kakor so ga imenovali angeljci v božični noči, za vse čase Salvaator mundi, Zveličar, Odrašenik, zdravnik vseh ljudi na svetu. — V drugem nagovoru so prevz. govornik z ozirom na praznik Varstva prebl. device Marije, ki se je ravno slavil, in na podlagi psalm-skih besed „Pod senco svojih perut me brani!“ vabili pričujoče, naj se zbirajo pod materinim plaščem Marijinim, ker jim je zagotovljeno dušno zveličanje, kjer bodo pa tudi našli rešitev iz telesnih nadlog in boleznih; kajti Marija je postala prostovoljno Mati božja, tako pa obenem mati bolečin in kraljica mučencev, da tem uspešneje brani s svojo priprošnjo in varuje pred časno in večno izgubo ljudi, ki so namesto božjega Sina vstopili pod njen plašč kot njeni otroci. — Z zahvalno pesmijo in zakramentalnim blagoslovom je bilo ob 10. uri zaključeno sveto opravilo, katerega so se poleg usmiljenih sester in bolnikov udeležili člani vodstva in zdravniškega o-sobja. — V cerkveni slovesnosti so mil. nadpastir v času med 10. in 12. uro, pod vodstvom gg. zdravnikov za posamezne oddelke, obiskali vse bolnike, so z vsakim prijazno govorili ter v vsaki sobi podelili višeduhovniški blagoslov, za kar so vse bolniki, globoko ganjeni, glasno zahvaljevali. Pri vsem trpljenju jasni obrazi bolnikov so pričali, kako blagodejno deluje v tej hiši krščanska ljubezen do bližnjega.

C. kr. davčni urad. Pisarna za katastralni in pristojbinski oddelek c. kr. davčnega urada v Mariboru se nahaja od 3. novembra v isti hiši na Tegethoffovi cesti št. 45, a v drugem nadstropju.

Izpred sodišča. Posestnik Anton Hirschmann iz Lem-baha je bil z dvema streloma ubil svojo ženo, vsled česar ga je porota obsodila na smrt na vislicah. Sedaj je pa cesar ta sklep razveljavil in najvišje sodišče je Hirschmannu zni-zalo kazen na 20 let.

Izrečani porotniki. Za četrto porotno zase-danje, ki se prične dne 29. novembra pri okrožnem sodišču v Mariboru, so bili izrečani sledeči po-rotniki in sicer glavni: Anton Bayer, bančni urad-nik; Jožef Dufek, svetar; Jožef Felber, hišni po-vestnik; Friedrich Felber, posestnik; Julij Glaser, zidarjski mojster; Ferdinand Hirschtann, gostilni-čar; Friderik Jank, gostilničar; Rajmund Lirzer, posestnik; vsi iz Maribora; Franc Lorber, posest-nik v Rečici; Anton Drozg, posestnik v Vajgenu; Franc Dreissiger, gostilničar in mesar v Košaku; Jožef Grušovnik, posestnik v Loženih; Ivan Klemenčič, veleposestnik v Smartnu pri Vurbergu; Ig-nacij Kumer, posestnik v Smartnu pri Vurbergu; Franc Černe, posestnik v Framu; Ivan Stanic, go-stitilničar v Spodnjih Hočah; Marko Škerbinek, po-vestnik v Rečnjaku; Alojzij Mule, posestnik in me-sar v Rušah; Mihael Kac, posestnik v Razvanju; Peter Trinko, posestnik v Razvanju; Jurij Kobale, mizarjski mojster v Slovenjgradcu; Karl Kasper, tr-govec; Karl Kratzer, mizarjski mojster; Karl Ku-pferschmed, kavarnar; Jožef Pirih, tovarnar; Fri-derik Slavič, trgovec; vsi v Ptuj; Franc Babosek, župan v Karčovini pri Ptuj; Maks Stražil, posest-nik v Spodnjem Bregu pri Ptuj; Alojzij Mikl, go-stitilničar od Velike Nedelje; Maks Robič, trgovec v Središču; Henrik Streicher, posestnik na Muti pri Ljutomeru; Ivan Kürbus, župan v Gornji Ražgo-ni; Jožef Reich star., posestnik v Moti; Jožef Bri-nar, trgovec na Muti pri Mahrenbergu; Henrik Puh-r, veleposestnik v Ribnici; Franc Skacedonik, lesni trgovec v Dolnji Gostini. — Nadomestni porotniki: Ivan Pelikan, posestnik; Franc Pinterič, hranilnični pristav; Jožef Sagaj, trgovec; Ivan Sauer, ho-telier; Anton, Znidario, gostilničar; Ernest Tisso, posestnik; Ludovik Colnik, kletarski mojster; Jožef Wesjak, zalagatelj piva in Teobald Zemann, knjigo-vodja, vsi v Mariboru.

m Maribor. V nedeljo, dne 14. listopada t. l. uprizori „Dramatično društvo“ veliko burlesko s pet-jem in plesom „Krasna Lida“. Igra je češkega izvo-ra in je dosegla na vseh slovanskih odrih najsijaj-nejši uspeh. Biča narodno mlačnost trgovskih kro-gov ter nudi vsled mnogobrojnih komičnih zapletlja-jev in prizorov mnogo zabave.

Novi podžupan. Mariborski občinski očetje so v ponedeljek izvolili namesto umrlega dr. Lorberja za podžupana cesarskega svetnika dr. Mally-ja, ki je izvolitev sprejel.

m Št. Ilj v Slov. gor. Kam pa v nedeljo? K našim hudo stiskanim obmejnim bratom v Št. Ilj! Tam se vrši na korist Šentiljskemu domu narodna veselica z raznovrstnim zanimivim vsprejemom. Fant-je bodo predstavljali „Čevljarja“, burko v treh de-ja-njih, nazobali se bodo lahko tudi sladkega grozdja, in trgači druge sladke šentiljske sadeže pri šaljivi tr-gatvi v Celcerjevih prostorih. Nastopili bodo tudi razni pevski zbori iz Gradca, Maribora itd. Med odmori pa bodo na strune udarjali tamburaši. Vsega pa niti ne izdamo, kaj se bo na veselici videlo in za-vživalo. Pridite torej domačini, pa tudi rojaki, roja-kinje od blizu in daleč dne 14. novembra v Št. Ilj! Dajte s tem, da dojdete v velikem številu, nam v vednem trpljenju boju stoječim obmejnim Slovincem

obvega poguma, novega veselja do boja z narodnimi sovragi! Kdor se pa ne more našemu vabilu odzva-ti, pa naj se na primeren način spomni Šentiljskega doma! Začetek veselice točno ob pol 4. uri popoldne.

Na Šentiljske visočine,
Visok trdnjavski zid,
Raji neme razvaline,
Nego Švabski Št. Aegyđ!

m Javna zahvala. Hotinjska požarna bramba je priredila, dne 31. oktobra svojo zadnjo vajo z briz-galno, pri kateri je bilo navzočih več državnih in deželnih poslancev in drugih gostov iz Maribora. Ob tej priliki je daroval č. g. drž. poslanec dr. Koro-šec 10 kron, za kar se mu požarna bramba prisrčno zahvaljuje. Vivant sequentes!

m V Poljčanah je dne 2. t. m. ob 6. uri zjutraj umrla g. Marija Deteček, p. d. Jernejčevka v 92. letu svoje starosti. Bila je najstarejša ženska naše žup-nije, toda blaga, bogaboječa žena. Imela je 5 sinov in 2 hčeri, od katerih še samo eden živi, in sicer Jožef, ostali so v starosti od 40—60 let umrli. Rajna je živela prav skrcmno in pobožno ter prejela vsak mesec svete zakramente, vsled česar jo je ljubi Bog ravno na vernih duš dan poklical k sebi, vživat za-sluzeno plačilo. Naj počiva v miru!

m Sv. Tri kralji. Obišči ob priliki ta pri-azni hribček Slov. gor. ter si ogled med hišami največ-jo, v kateri je bila že od nekdaj gostilna in trgovi-na, gotovo se ti takoj oživi hvaležni spomin na nek-danjega posestnika te hiše, na prerano umrlega vzor-narodnjaka, v obče priljubljenega Friderika Fekonja. V kolikor je znal rajni svoj dom ovenčati z versko narodnimi vrtilinami, v toliko se je pa zdaj potrudil iz istega doma izbrisati vsak narodni znak menda nik-druži kot sam sedanjí lastnik. — Že dobre mese-ce sem je naš kraj vznemirila neprijetna novica, da bi baje trikraljevski gostilničar stopil v bližnje so-rodstvo z Südmarko. Mnogi smo o tem še dvomili, od dotičnega gostilničarja mnogi večkrat odločno zahte-vali izjavo, a on je vselej s častno besedo ter s čuťom ogorčene užaljenosti zatrjeval, da je govor o Süd-marki zanj le obrekovanje. Raje smo torej verjeli njegovemu odgovoru kot mislili, da bi dotičnik res padel nekemu v žrelo. A zdaj moramo objaviti žalo-stno dejstvo, da je omenjenega užaljena narodna čast bila le krinka, ker je zdaj svojo dolgo prikrito bar-vo obesil očitno na hišo, krog dvojnih hišnih duri na pročelju hiše dal je nabarvati napis v izdajalskih nemških frankfurtskih barvah. S tem si je sam po-stavil zid, ki loči odslej odpadnike od zaveznih na-rodnjakov. Ako je omenjeni gostilničar res v našem kraju prvi svoje čuri odprl Südmarki, ako želi, da se ta kraj spremeni v drugi Sv. Ilj, potem nosi on na svoji vesti vso odgovornost. Ako bi si pa v ne-vednosti svojo hišo tako nifarbal, o čemur pa dvomi-mo, tedaj pa doli z izdajalsko barvo, in sicer takoj!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Dne 22. novembra se bo poročil g. Ivan Kapun z gđc. Miciko Šuta. Vr-lemu narodnemu paru: Na mnoga leta!

Mohorjani! Ko sprejmete letošnje knjige Družbe sv. Mohorja, darujte vsak po svojih premoženjskih razme-rah za naš narodno-obrambni sklad!

Ptujski okraj.

p Požar. Na ptujskem gradu je bil zadnjo so-boto popoldne požar. Najbrž je silni veter zanesel iskre iz dimnikov v prostor, kjer so bili shranjeni prazni zavoji s slamo in drugo zapaževino; še o prav-em času so zapazili nastali požar in ga ugasnili, ki bi postal lahko za ves grad usodepoln, ker je bil nastal ogenj ravno pod stanovanjem graščaka Her-bersteina.

p Protestantizem na Ptuj vedno napreduje. Zopet so med drugimi izstopile tri hčerke gostilničar-ke Moser „Zum Elephanten“. Kako sistematično se od gotove strani dela za odpadništvo, je razvidno iz te-ga, da se šolarjem, ki bodo skoro prosti šole, ponuja denar — celi dve kroni, če odpadejo, ko dosežejo sta-rost 14 let. Eden prusovski pastor odide odtod, drugi pa pride. Kaj neki imajo prusovski herlovci na Av-strijskem iskati?

p Hajdin. V nedeljo popoldne po večernicah je začelo goreti v Dražencih pri posestniku Pišec-u. Govori se, da so zanetili otroci ogenj. Pri gašenju se je več ljudi močno poškodovalo; eden si je zlo-mil roko, drugi se je hudo opekli.

Haloze. „Stajerčevi“ botri, ki se kmetu hlinijo za najboljše prijatelje, haloško vino ob kredit sprav-ljajo, ker nakupavajo slabo vino po 6 h liter s Hr-vatskega, ter ga kot Türkenbergerja razpečavajo med Nemce, te pa zadržujejo, naj ne hodijo pokušat sami vina v Haloze, da bi je kje Slovenci ne po-klali. To ve ljudstvo, zato boš lahko naročnike „Sta-jerčev“ kmalu na prstih ene roke preštel. Niti z bla-gom ga nočejo več.

p Iz Otrizna. Zadržna številka „Slovenskega Gospodarja“ nam je poročala o središčem narodno-strankarskem shodu. Namen shoda je bil, ustanovi-tiv Sokola in mladinske organizacije. Najbolj gore-

še za to organizacijo so štiri Šalamonove hčerke. Si-cer njim ni veliko zameriti, ker so pač zelo zaljub-ljene v „Narodni List“. Posebno najstarejši priporo-čamo rajši rožni venec, ne pa briganje za Sokole. Odbornici, ki jo imajo že izvoljeno, pa naj višja moč razsvetli pamet, da to liberalno norijo opusti, ker to je jako žalosten napredek. Sicer pa tukaj ne bode nikakega uspeha,

p Št. Janž na D. av. polju. K. s. izobr. društvo priredi v ne-deljo dne 14. novembra ob 6. uri zvečer v gostilni g. Zela Martinovo veselico z mnogovrstnim vsprejemom! Vse prijatelje društva in prijatelje zabave vabi k veselici

Ljutomerski okraj.

l Verzej. Prevzetnost se povsod spodtika, sra-mota se za njo pomika. Naši zaslepljeni tržani Na-rodne stranke še zmiraj gojijo sovraštvo proti tistim, ki nočejo pihati v njihov rog. Sedaj gredo pa še da-lje. Nesrečna paša spravila jih je najprej v jarem Narodne stranke, odtod pa v nemškutarijo. Prerok Narodne stranke je sedaj trgovec A. Sršen, ki svo-jih jogram plačuje naročnino za „Narodni Dnevnik“. Naročnike „Slovenskega Gospodarja“ pa zasmehuje. Dne 29. septembra je pokazal svojo nemščino pri tr-žanu Martinu Zelenku. Pred zidarje se je postavil nobl v svoji nemščini in stopil pred neko dekle. Bos tu Agnez. Ich pin peletesch zit leizln, unt cigja ge-forn. Tu hazagen, die Zartln kom her. Tu uznje ja-ren glas. Ich pin je šel, die hand peičn, ich hand nemen, du gleih weizln, die cigja du Agnez na zit treibn. G. Sršen! Zakaj pa ne bi Vi raje šli v Celj, in tam nemški rentačili, ako se slovenskega jezika sramujete. Le ostanite pri Narodni stranki, katera je vredna Vas, Vi pa nje. Ako se Vam naš slovenski je-zik zdi zopern, zakaj se pa slovenskih kronic ne sra-mujete. Ali ne živite na slovenski zemlji, ali Vaši sta-riši niso Slovenci? Opazovalec.

l N v ustanovljeno „Prostovoljno gasilno društvo“ v Stari in Novi vasi priredi tombolo dne 21. t. m. v gostilni g. Majerja v Buče-vočih. Začetek ob 6. uri zvečer. Čisti dobiček je namenjen za najpo-trebnejše gasilno orodje. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi vsa so-sedaa gasilna društva kakor vsakega posameznika

l Gasilno društvo Sv. Jurij ob Ščavnici naznanja, da priredi za-bavni večer s trgatejjo dne 14. t. m. v gostilni Lovreuca Šijanec, pri Sv. Duhu na Starigori. Svira godba Vogrinčeva. Vstopnina prsta. K udeležbi vabi vsa sosedna društva in Kmetijsko društvo

Gasilno društvo Sv. Jurij ob Ščavnici.

Slovenjgraški okraj.

s Šmiklavž pri Slovenjem gradu. Prišel sem zadnjič v Slovenji graдец v Narodni dom. Veselilo me je, da sem našel tam zopet mnogo gostov, dobil znan-je, s katerimi se poprej nismo nikdar našli, če smo prišli po opravkih v mesto. Potikali smo se v raznih nemškutarskih gostilnah, kar gotovo ni narodno. Hvala Bogu, je sedaj v Narodnem domu prav dobra potrežba. Za nas kmetje ni boljše in primernejše go-stilne v Slovenjgradcu, kot je Narodni dom. Ka-dar pridemo v mesto po svojih opravkih, moramo iti v gostilno. Kam pa naj gremo? Vsi v Narodni dom! Tu smo kakor doma, tu se zbiramo lahko vsakokrat, tu se najraje pozovarjamo o svojih težnjah, ker ve-mo, da smo vsi eni misli. Zato me je zadnjič precej peko in zalostilo, ko sem opazil, da je gostilna pod Radševčar vodstvom prav dobra in poceni, pa tudi videl, da zabajajo še mamsikateri kmetje v druge go-stilne. Inteligenca pa nam mora iti tudi z vzgledom naprej! Začeli bodemo mi kmetje dajati tiste nepo-boljšljivec na papir; zdaj ni nobenega izgovora, da bi se izogibali Narodnega doma.

s Družmirje pri Šoštanju. V nedeljo, dne 14. t. m. se vrši tukaj v gostilni g. Rotnika po prvi sv. maši shod S. K. Z. Poročal bode o splošnem politič-nem potečaju in o deželnem zboru deželni poslanec dr. Karl Verstovšek, nastopijo pa tudi drugi govor-niki. Kmetje, vsi na shod!

s Okrajna branilnica v Slovenjgradcu je darovala sto kron k velikim stroškom, ki jih imamo z novo šolsko stavbo in napravo vodo-voda. Za ta velikodušni dar ji v mecu kraj. šol. sveta podpisani iz-reka najtoplejšo zahvalo. — Dolbč, 7. nov. 1909. Fr. Jurač načelnik.

Konjiški okraj.

k Tepanje. Zapustil nas je dosedanjí gospod nadučitelj Jakob Jurko ter se preselil v Maribor. Četudi ni bil naš pristaša, žal nam je vendar za njim, ker vedno se je povsod odločno potegoval za slovenske koristi, zlasti še kot odbornik okrajnega šolskega sveta. Veliko sreče in zadovoljnosti mu že-limo na novem mestu!

k Umrla je v noči od 9. na 10. t. m. v Kacenuku, prihovske fare, blaga žena Jožefa Ratej, mati gos-p. okraj-nega komisarja v Celju dr. Rateja in pa orožniškega posta-jevodje pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

Celjski okraj.

o Celjsko društvo za varstvo otrok hvaležno priznava, da nahaja vedno več zanimanja med ob-činstvom. Oglašajo se obrtniki, ki so pripravljene vzeti take zapuščene fante za vajence, oglašajo se pa tudi usmiljene rodbine, ki vzamejo take sirote za svoje. Zopet imamo slučaj, ko ima priden, toda ubog vdovec tri otroke, med temi 4letnega fanta, ki bi ga rešil iz velike revščine, kdor bi ga hotel sprejeti za svojega. Sploh, bi bilo želeli, da se pri društvu ogla-šajo tisti sami, ki bi se hoteli zavzeti za take zane-marjene in osiročene otroke. A tudi društveni zaupni-ki iz celega celjskega sodnega okraja naj vse take

slučaje redno naznanjajo odboru v Celje. Odbor se peča z mislijo, ustanoviti v bližnji bodočnosti za Gaberje otroško zavetišče. V Gaberjih stanuje na stotine delavcev, ki so ves dan v tovarnah, dočim so otroci prepuščeni večinoma samim sebi. Takim otrokom nuditi po dnevu zavetišče in nadzorstvo, bi bila lepa in potrebna naloga. Nadalje hoče društvo uvesti nadzorovanje tistih oseb, ki imajo na reji dojenice, posebno onih, ki se v tem skoro obrtno pečajo. Pri tem prosi posebno sodelovanja požrtvovalnih žen in pričakuje, da se mu same javijo. V prvi vrsti pa je treba kakor povsod, tako tudi tukaj, obilo denarne podpore. Najsi šteje vsak v dolžnost, biti član tega človekoljubnega društva. Članarina iznaša za celo leto le 2 K, in se pošilja na blagajnika, g. Antona Kolenca, trgovca v Celju.

c Dobrna. Spominjamo se, da smo brali pred par leti v časnikih, češ, dobrnska šola ne spada med najboljše v celjski okolici, kar se tiče učnih uspehov. Ker do danes nihče ni temu oporekal, mora že biti resnica. Kako se je počutil vodja naše šole pri teh grenkih besedah, nam ni znano. Vemo le toliko, da, če se je šola na Dobrni poboljšala, Vogler pri tem nima najmanjših zaslug. Voglerja samega že jezi, da se je postaral, in da mora vzeti vsako pol leta leta dopusta, da si zopet opomore za prihodnje leto. Vkljub temu pa stariši na Dobrni nočejo pripoznati, da bi bilo po Voglerjem dopustu kaj boljše v tretjem razredu; zato se zgodi, da jemljejo otroke iz tretjega razreda in jih pošiljajo kam drugam v šolo. Povrh pa pravijo hudobni ljudje na Dobrni: Če Vogler potrebuje vsako leto dopusta, je znamenje, da so mu ali duševne ali telesne moči opešale. Če je torej že tako daleč, naj gre pa v penzijo. Da bi pa davkoplačevalci trpeli na tisoče kron, ki jih Vogler na leto vleče, ni nikjer zapisano. Za smodke kaditi in otroške vozčke voziti po Dobrni, je marsikdo dober, za to ne potrebuje Dobrna nadučitelja Voglerja. Želimo mu sicer dolgo življenje v prid nemškemu narodu, ki Voglerjeve podpore močno potrebuje, a lepo ga prosimo, naj ima usmiljenje z dobrnskimi otroci in naj obesi podučevanje na klin, oziroma ga prepusti bolj zmognim močem. Cela Dobrna mu bo za to hvaležna; ali če mu je to premalo, mu obljubi spomenik, ki bo pretrpel rodove za rodove.

c Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino, ki se je ustanovila šele meseca marca l. l., priredila je v tekočem letu 10 čebelarstvih shodov ali podučnih predavanj, katera so bila povsod jako dobro obiskana. Naš predsednik, čebelarški potovalni učitelj, g. Černej iz Griž, in naš blagajnik čebelarški mojster g. Andrej Pikel iz Spodnje Ložnice pri Žalcu se nista strašila ne truda, ne dolgega pota, ne stroškov, ter blagohotno prirejala podučna potovanja, kamorkoli so ju klicali. Glavni program vseh predavanj je bil, navduševanje za umno čebelorejo ter praktično in za vsakega čebelarja potrebno razkazovanje. Povsod so bili poslušalci s predavanji nad vse zadovoljni ter prav hvaležni gg. poročevalcema, ki sta na koncu svojih predavanj še prav rada odgovarjala raznim stavljenim vprašanjem. Shodi so se vršili: po dva v St. Pavlu in Grižah, po jeden pa v Spodnji Ložnici pri Žalcu, v St. Jurju ob Taboru, v Galiciji, v St. Ilju pri Velenju, v St. Janžu pri Peči in v Vrbju pri Žalcu; tedaj skupno 10 shodov, katerih se je udeležilo mnogo, nad 500 poslušalcev, ali povprečno 60 poslušalcev enega shoda. Z mirno vestjo tedaj lahko rečemo, da je bila naša podružnica zelo marljiva ter jo smemo najtopleje priporočiti najizdatnejšim podporam, posebno pa, ker še nima novičiča premoženja, razen obilice dobre volje. Vama gg. poročevalca pa srčna hvala za celoleten trud ter prosimo, da nam še bodoče leto ostaneta toli prijazna kot letos! Zum, Zum.

c Trbovlje. Na Martijno nedeljo ob 3. uri popoldne se vrši v prostorih kmečkega bralnega društva javno predavanje: Papeži in zgodovina. Udje bralnega društva, kakor tudi naši somišljeniki, pridite vsi!

c Ljubno. Javna zahvala. Podpisano vodstvo vojaškega veteranskega društva na Ljubnem izreka na tem mestu najiskrenejšo zahvalo vsem tistim dobrotnikom in prijateljem, kateri so gmotno ali duševno pripomogli, da je ta redka patrijotična slavnost blagoslovljena naše cesarske zastave tako krasno uspela. **Najiskrenejša zahvala c. kr. okrajnemu komisarju g. dr. Hohl-u, c. kr. kancelistu g. Žolgerju** in prostovoljnemu gasilnemu društvu Ksaverij, Rečica in Ljubno, posebno pa častitemu g. župniku Josipu Dekortu za njegov lep, patrijotičen nagovor, s katerim je marsikaterega poslušalca, da še celo naše sovražnike do solz ganil. Srčna zahvala bolni c. kr. poštariči gospodični Mariji Debelak na Ljubnem in ljubenskimi dekletom za darovane krasne in dragocene trake. Bog povrni vsem dobrotnikom! — Vojaško veteransko društvo Ljubno.

c Križ pri Gornjem gradu. Brez števila laži so že napisali gornjegrajski liberalci zadnji čas po liberalnih časopisih. Kaj vse so že napisali in lagali o našem g. kaplanu Berku, da bi mu vzeli zaupanje pri ljudstvu. Toda kaj takega se jim nikdar ne bo posrečilo, zakaj naše ljudstvo je pošteno in pametno dovolj, da ne gre liberalcem na lim; o g. kaplanu pa tudi dobro vemo, da ne bode iskal nikoli zaupanja pri liberalcih. Nekaj pa bi radi svetovali liberalcem. Glavnemu voditelju dopisov v „Narodnem Listu“ in „Narodnem Dnevniku“ svetujemo, naj se briga rajši

za svojega nezakonskega sina, druge ljudi naj pa pusti pri miru. Tistega, ki je glavnemu voditelju desna roka, pa opominjamo na to, da, če bi skrbel za svojega lastnega očeta tako, kakor za g. kaplana, bi mu gotovo ne bili prodali posestva. Kaj ne? — Nekdo, ki nima nobenega duševnega očeta.

c Sv. Križ pri Gornjem gradu. Po Gornjem gradu se je te dni razširila novica, da namerava nadučitelj Kocbek plačo od tistih dveh mesecev, ko ni podučeval, darovati za dobre namene, in sicer od enega meseca plačo prazni kasi „Narodnega Dnevnika“, od drugega pa žrež mero polni kasi „Narodnega Lista.“ Mi kmetje pa, ki s svojim davčnim denarjem prispevamo k nadučiteljski plači, svetujemo, naj to plačo rajši podelijo Spehovem kozarju, da se bodo gornjegrajski liberalci hodili k njemu olike učiti, da ne bodo več na navedena lista pisali zoper našega gospoda kaplana tako surovih, nesramnih in lažljivih dopisov, kakor dosedaj. Dobro bi bil obrnjen ta denar, ker bi služil za podučevanje. Gornjegrajski liberalci, ali razumete?

c Poročil se je dne 8. t. m. g. Rudolf Pevec v Mozirju z gospico Amalijo Turnšek v Nazarji.

c St. Vid—Grobčno. Ker naši posojilnici tukajšnji liberalci s svojim jezikom niso mogli škoditi, zato jim prigojvarja neki Jošt iz Celja — tako se govori po St. Vidu —, naj ustanovijo svojo lastno posojilnico, pri kateri bodo sami liberalci vendar našim liberalcem ta reč ne gre nič od srca, ker vedo, da bi s tem same sebe hudo loputnili po ustih. Saj so ob ustanovitvi naše posojilnice govorili, da je posojilnica pri nas nepotrebna, ker jih je okoli in okoli St. Vida dovolj. Liberalčeki! Ali zdaj to ni več res, kar ste takrat trdili? In ako je že prva posojilnica bila pri nas nepotrebna, ali je potem druga potrebna? Našo ste imenovali peto kolo. Ponižno vprašamo, koliko kolo bo pa Vaša? Mi bi ne pisali o tem, ker nam je popolnoma vse eno, koliko neumnosti še uganajo naši liberalci, — čim več jih uganajo, tim prej bo šentvidskega liberalizma konec, — a dolžni smo svoje ljudi posvariti, da kdo liberalcem ne gre na lim. Imamo svojo posojilnico, pri kateri so poštene, ugledni, zanesljivi in za kmečko korist vneti možje, te se bomo držali. Če se pa liberalci s svojo mlekarno in posojilnico kaj opečejo, naj sami sebe zgrabijo za nos.

c Sv. Ema. Minuli so vroči poletni dnevi, minula bodo tudi hladna jesen, in ž njo bodo tudi prenehala vsa potrebna in nujna opravila na polju in v kletih. Približuje se dolgočasna zima. Toda mi Sent. Emčani si bomo že dolg čas preganjali s poučnim berilom v čitalnici in doma, in z večkratnimi predavanji in poučnimi shodi v društvu. Želimo in upamo, da bodo še nadalje podpirali in vodili naše izobraževalno delo res zaslužni domači visokošolec g. Anton Ogrižek. — Za Šentiljski dom se je pri neki lepi zabavi v prostorih Strašeka nabralo 3 K 10 vin. Bratje, posnemajte tak čin, rešite obmejne brate!

c Zibika. Zibičani obeh občin so se izkazali pri deželnozbornskih volitvah. Že nekaj mesecev prej so v Tinski občini vrgli s stola liberalnega župana, tistega Novaka, ki je figuriral na volilnem odličju Berlisgovem, potem pa, po svojem boljšem spoznanju, volil Vrečkota. Druga občina, zibiška, pa je avgusta vrgla tudi svojega liberalnega župana, starega Založnika, z županskega trona, in sicer s tako silo in tako daleč, da se niti v odbor ni več nazaj mogel. Deželnozbornske volitve so ga razodele: sam je kmet — zraven tudi krčmar in trgovec — pa je s pomočjo svojih sinov deloval zoper kmečko stranko. Izdajal je tako lastni stan, iz katerega je izšel. Neko rovanje zoper volitev je bilo brezuspešno, čeprav je prišel iz druge občine pomagat že znani Antoline. — Pred kratkim je nastopil novi odbor, v katerem so izmed 18, le trije „drugoverci“. Župan in svetovalci so vsi odločni pristaši kmečke zveze. Od tistega odbora se ljudstvo tudi nada, da bo deloval z vnemo v prid občine. Liberalne sebičneže pa ljudstvo hitro spozna in jih — pomete.

Brežiški okraj.

b Planina. Resnica, kako se je pred kratkim ustanovila tukaj Ciril Metodova podružnica. „Nar. Dnevnik“ poroča o sijajni ustanovitvi. Smešno! Udeležencev je bilo komaj toliko, da so izvolili odbor, blagajnika, oziroma blagajničarke niti zraven ni bilo. Čudno je bilo slišati, kako se je ob ustanovitvi „narodnega“ društva kramljalo v blaženi nemščini. Prijateljsko svetujemo tem visokorodnim gospodom, naj bi se rajši bolj brigali za svbje „bralno društvo“, in če je še sploh mogoče, ga obuditi iz tega smrtnega spanja. Društva ustanavljajte, da, ali ta so samo na papirju, v javno življenje si pa itak ne upate s svojimi nazori. Oglejte se malo po svetu, n. pr. sosedno bralno društvo pri St. Vidu obstoji komaj 2½ leta, pa je priredilo že pet gledaliških predstav, 3 poučne shode itd. Pri nas pa obstoji že osem let, pa niti ene gledališke predstave, od začetka je še priredilo dve veselici, ali sedaj je zaspalo in spi spanje pravičnega.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniški tečaj v Ljubljani. Mladeniškega tečaja, ki se je pričel zadnjo nedeljo v Ljubljani in bo trajal do 21. novembra, se udeležuje do 50 mladeni-

čev, med temi tudi do osem Štajercev. Prihodnji tedni se številno udeležencev še zviša.

Trbovlje. Pred enim mesecem je vojaška oblast obsodila Ferrerja na smrt. Ferrer je bil namreč povzročitelj krvavih dogodkov, ki so se vršili na Španskem, zlasti v mestu Barcelona. Od anarhista Ferrerja nahujskana množica je plenila po hišah, zlasti po cerkvah in samostanih, zažgala več kot polovico cerkev, samostanov in bolnišnic ter umorila mnogo duhovnikov, redovnikov in redovnic. Vojaštvo je komaj napravilo mir s krogliami. Umevno, da je potem moža, ki je bil kriv teh požigov in moritev, vojaško razsodišče dalo ustreliti. In sedaj glejte, kaj se je zgodilo. Liberalci po vsem svetu so začeli kričati, da je bil ta anarhist Ferrer po nedolžnem usmrčen. Seveda niso smeli zaostati naši slovenski liberalci. Njihovo glasilo „Nar. Dnevnik“ je kar čeli teden v nebesu povzdigovalo tega požigalca cerkev, ga proslavljalo kot svojega Boga. Iz tega lahko sklepamo, da bi tudi slovenski liberalci rad v dejanju pokazal, da je pristaš anarhista Ferrerja, tudi on bi rad zaprl cerkve po Slovenskem, toda škoda, da nima moči, nima skoraj nobenih pristašev. Kaj tedaj storiti? Treba je loviti ljudi v svoje mreže. Res so to začeli in sicer z mladeniški shodi, kajti mladina se da lahko vjeti. Prvi mladeniški shod so napravili v trdnjavi slovenskega štajerskega liberalizma, v Žalcu, kjer so govorili, da hočejo postati samostojni, da se ne dajo več komandirati od kaplanov in župnikov, sploh ne od klerikalcev, da hočejo biti svobodni, to je z drugimi besedami, da bi radi postali brezverci itd. Ker se je žalski shod „dobro“ odnesel — bilo je naured iz trga le malo pravih fantov, za stafažo še nekaj frajlic s klobuki — zato se je sklenilo, da naj se vrše podobni mladeniški shodi po vsem slovenskem Štajerskem, med drugim tudi v Trbovljah. In res, prišle so Trbovlje prve na vrsto, znamenje, da se tukaj liberalci prav trdne, močne, uplivne čutijo. Morebiti da je bil ta shod še številneje obiskan, kakor žalski, saj je tukaj mnogo več prebivalcev, socialnih demokratov, kojih je bilo precejšnje število na shodu. Shod se je vršil popolnoma mirno. Glavna govornika sta bila znan urednika naših liberalnih listov, Lesničar in Stibler, in nek mladenič Gorišek iz Griž. Govorili so seveda o organizaciji, da naj mladina skupno nastopa in se ne boji klerikalcev, ki bodo žugali z raznimi sredstvi. Za zabavo je skrbel neka gospodična, ki je s svojim krasnim (!) govorom mnogo pokvarila. Da so bili tudi nekateri naši učitelji na shodu, se razume, saj so ga oni sklicali, ki nosijo svoj „Narodni Dnevnik“ vedno v žepu, in se za Boga toliko zmenijo, kakor za lanski sneg. Obžalovanja vredno je tudi, da so se shoda udeležili tudi mladeniči tistih starišev, ki so odločno katoliški. Kakšna vzgoja? — Stariši, mladeniči in mladenke, pazite, da vas ne dobijo v svoje kremplje liberalci, ki se vam kažejo za največje prijatelje, v resnici so pa vaši največji škodljivci, ki bi vas radi ob vero spravili. Zato ne prebirajte časopisov, ki blatijo vero, duhovnike, papeže, Kristusa, kakršni so „Narodni Dnevnik“, „Narodni List“, „Naprej“, „Štajerc“, „Sloga“, „Slovenski Narod.“ Vsak gospodar bi naj bil naroden na „Slovenskega Gospodarja“, ki tako lepo odkriva namene naših liberalcev. Na delo tedaj za pravo slovensko, krščansko stvar! Našim gospodom duhovnikom pa ključemo: malo več korajžje, in ne toliko bojazljivosti!

Najnovejše novice.

Osebna vest. C. gospod Rajmund Bratanič, kaplan v Sv. Petru pri Radgoni, je imenovan rezervnim vojnim kuratom pri dež-bramb. pešpolku štev. 26 v Mariboru.

Solska vest. Na utrakvistični ljudski šoli v Leitersbergu je razpisano mesto nadučitelja. Sola je v prvem plačilnem razredu. Prošnje se morajo vložiti do konca novembra. Čujemo, da nameravajo Nemci na to šolo spraviti kakega nemškutarja ali Nemea, zato opozarjamo merodajne kroge, da v pravem času preprečijo to nemško namero.

V vinarskem odseku se je dne 9. t. m. sprejel predlog, v katerem se vlada pozivlje, naj ne predloži glede obdačenja vina nobenega načrta; po katerem bi bili proizvajalci in zauživalci vina hujše zažeti nego dosedaj.

Umrl je v Ormožu odvetnik g. dr. Ivan Omulec, v 62. letu. N. p. v m.

Deželnozbornske nadomestne volitve za mestni celjski okraj so se vršile včeraj. Izvoljen je bil dr. Evgen Negri, zdravnik v Gradcu in Slatini. Slovenci se volitev niso udeležili.

Listnica uredništva.

Gosp. J. S. Vaše pismo sprejeli Hvala! — Šmarje pri Jelšah: Prihodnjij!

Izšel je lep stenski koledar za leto 1910. Gostilne, šole, župni in županski uradi ga dobivajo brezplačno. Dobiva se samo pri gospodu Ivanu Klincu, tipograf, Koroška cesta v Mariboru. Poslati je treba le znamko za poštino.

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Doterjske številke.

Dne 6. novembra 1909.

Trst 70 68 3 83 72
Linc 30 9 77 3 14

Orehe, suhe gobe, fižol smrekove storže, divji kostanj sploh vse deželne pridelke kupi Anton Kolenc v Celju. 884

Spreten, zanesljiv viničar s kolikor mogoče mnogimi delavci se takoj ali kolikor mogoče kmalu sprejme pri Rilardu Ogrizek, Sturmberg pri Mariboru, občina Leitersberg. 848

Dekla, krepka, poštena in marljiva dobi stalno službo pri boljše družini na lepem malem posestvu. Razumeti se mora posebno pri svinjah, delati mora vsa potrebna dela v hiši in na polju. Prednost ima kako starejša dekle, ki ni še služilo, ali kaka vdova. Dobra hrana in prijateljsko ravnanje. Plača po dogovoru. Franjo Počak, posestnik, Šmarje pri Jelšah. 818

V službo hišnega hlapca želi vstopiti fant srednjih let. Nastop lahko takoj. Naslov v upravnitvu Slov. Gospodarja. 870

Kuharica išče službe v kakor župnišče. Naslov v upravnitvu. 873

Proda se lepo posestvo, 10 minut oddaljeno od mesta Maribor, obstoji iz nadstropne hiše, 5 sob, 2 kuhinji, 2 kleti, vinska preša, 2 živinska hleva, 2 kravi, svinjski hlevi in svinje, 13 oralov zemlje in sicer 2 oralna vinograda, 6 oralov sadonosnika, 2 oralna njiv, 3 oralni gozda, 18 polovnjakov vina, 12 polovnjakov jabolčnika, pohištvo, se proda zaradi smrti žene; cena je 16.000 K; 4400 K se obrestuje po 4 1/2%, drugo se pa mora takoj plačati. Več se izve pri posestniku g. Jožefa Koss, Mellingberg št. 46 pri Mariboru 876

Mladenič, pošten in priden, ki iz vrši s 1. decembrom viničarski tečaj, želi vstopiti v službo za šarfarja ali kako drugo službo. Oglasi se pustijo pri urednitvu Slov. Gospodarja. 883

Hiša se proda v Studencih pri Mariboru. Vpraša se pri Janezu Mramor, Schulgasse št. 9. 888

Na prodaj je zaradi starosti posestnika v Ojsterski vasi v Savinjski dolini mlin in žaga ter 5 oralov zemljišča in lep sadni vrt zraven, na lepi legi, na zadosti močni vodi; cena je 18.000 kron. Nadaljna pojasnila daje Fran Cukala, Gomilsko. 883

Učenca iz dobre hiše, močnega, z dovršeno ljudsko šolo sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Franc Iglitsch v Ptuj. 889

Priden vlačar s 4 do 5 delavci se sprejme ped zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se naj pri oskrbniku Scherbaumovih gorci v Framu. 890

Na Bohovi so travniki in lesi na prodaj; kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri Janezu Damijan v Bohovi št. 6, p. Hoče.

Učenca se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom, v začetku na mesec plača 8 K. Šivilja ima prednost. Vprašanje na upravnitvo tega lista. 891

Posor! Proda se 1 hram, zraven lep vrt, 5 minut od mesta Ptuj, med tremi glavnimi cestami, pripraven za vsako trgovino, posebno za deželne pridelke in tudi za obrt Kovačija obstoji že 50 let, tudi se zraven proda kovaško orodje, če kupec želi; dalje se prodata 2 travnika in 1 njiva, ki se tudi prav lahko v travnik spremeni. Vse leži v mestnem logu. Dalje 1 hosta (borovje), ležča Zupca v. p., župnija Sv. Lovrenc na Drav. p., se pod ugodnimi pogoji skupaj sli vsako posebej proda. Zve se pri lastniku Vidu Dobič, Breg, Ptuj. 877

Dobro idoča branjarja se radi odpotovanja proda. Vpraša se pri Ivani Sambol, Triesterstrasse št. 5, Maribor. 898

Služba organista in cerkovnika se odda pri župnijski cerkvi Sv. Miklavža pri Ormožu. Prosilec mora biti Cecilijanec, lepega obnašanja in zmožen voditi tudi večji pevski zbor. Služba se lahko nastopi s prvo adventno nedeljo. Cerkevno predstojništvo. 897

Pekarija se išče takoj na deželi v kaki večji vasi ali trgu. Ponudbe se blagovoli poslati na upravnitvo tega lista pod M. V. 903

Viničarja, pridnega in poštenega, s 3 do 5 delavci sprejme takoj ali do svednice Jurij Fregl v Fr. mu. Viničarja je dobra in lepo stanovanje. 904

V najem se da gostilna s prodajo tobaka, ledenic in vsemi opravami. Gostilna je tik cerkve v veliki fari. Naslov pove upravnitvo. 908

V službo želi vstopiti že bolj priletan hlapec pri konjih, vsjen pa je tudi drugega dela kakor pri volih, pri kravah, na polju, v sadonosnikih, vinogradih itd. Naslov v upravnitvu tega lista. 909

Zemljišče z dvema stavbenima prostoroma, 799 sežnjev veliko in nov studenec se proda za 2800 K. V Studencih, 8 minut za koroskim kolodvorom pri Mariboru. Vpraša se pri Francu Schischek, krojač, Mejska cesta št. 1, Maribor. 905

Dobro idoča gostilna s celo koncesijo in trafiko na jako prijaznem kraju se za 5200 kron takoj proda. K gostilni spada vrt in njiva. Več pove Josip Sernaec, km. sin v Gradiški, p. Pesnica. 906

Spreten viničar se takoj ali kolikor mogoče kmalu sprejme. Viničarja leži v Korenjaku fara Zavrc Vpraša se naj pri posestniku Francu Mikl, Sv. Marjeta niže Ptuj. 907

Štefan Kaufmann

trgovec z železom v Radgoni, priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo.

290

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od.: lika in častni diplom k zlati kolajni. :: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 6000 zdravniških pričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2.60 in po 446 1 l & K 4.80.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga, pušenega K 2.-, pol belega K 2.80, belega K 4.-, prava perje mehkega kakor puh K 6.-, veleprava oglejenega najboljšee vrste K 8.-, mehkega perja (puha) sivoga K 8.-, belega K 10.-, pravega puha K 12.- od 5 kr naprej poštine prosto.

Narejene postelje

iz gostilnarske, odedega, modrega, rumenega ali belega izsava (bankingal) pernice, velikost 170x116 cm z dvema zglavnica, te dve 80x55 cm zasoditi napolnjeno, z novim, sivim odčlenim, košatim in stanovitnim perjem K 18.-, napoi maha K 20.-, maha K 24.- pernica sama K 14.-, 18.-, zglavnice K 3.-, 3.50, 4.- pernice 150 cm x 140 cm velike K 15.-, 18.-, 20.-, zglavnice 90x70 ali 80x90 cm, K 4.50, 5.-, 5.50, blazine iz gradla 180x116 cm K 13.-, K 15.- razpoljila po povzetju, sa 247 zastonj, od 10.- naprej poštine prosto.

Maks Berger v Dešenico št. 1015, Šumava. Katne ureja, se sklene ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem postelnem blagu zastonj po poštnine prosto.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg št. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisle vode, galice, žveplo in rafije.

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vsi nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri

Valentinu Gorenšek,

trgovec na **FRANKOLOVEM, p. VOJNIK.**

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu **Fran Cerar,** tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna, 434 na zahtevo cenik poštine prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

A V 461/9

7

Razglas.

V zapuščini po dne 18. oktobra 1909 v Spodnji sv. Kungoti umrlemu župniku Alojziju Vojsku se vrši v župnišču v Spodnji sv. Kungoti dražba premičnin in sicer:

dne 16. novembra 1909 od 9. ure dopoldne naprej vin in sodov;

dne 17. novembra 1909 od 9. ure dopoldne naprej drugih premičnin kot 1 krava, 1 svinja, hišna oprava, orodje i. t. d.

Največja ponudba se mora takoj plačati, kupljene stvari takoj odpraviti.

C. kr. okrajna sodišče Maribor, oddelek V., dne 4. novembra 1909.

900

Zahvala.

Vsem častitim znancem in prijateljem, ki so nas ob smrti našega ljubelega

očeta in mamice

tolažili in oba pokojnika z mnogoštevilno prisotnostjo pri pogrebi še poslednjič počastili, posebno pa oskrbnitvu brežiške grajščine gosp. dr. Leuschnerju, ki je očetu krasen venec podaril in se osebno z drugimi svojimi uradniki in lovci očetovega pogreba udeležil ter čast. gosp. župniku Preskerju za lepi, ginljivi nagrobni govor pri obeh pogrebi, izrekamo tem potom iskreno zahvalo.

Zlogonsko pri Brežicah, Praga, Johannisberg a. Rh, Rajhenburg.

910

Rodbina Žmavc.

A I 150/9

58

Prostovolj. sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju so po prošnji dedičev za Jozefom Zagode iz Gotovljah na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:

1. stavbene parcele 63, 64 (hiša št. 10, marof, kozolec, lesena uta) in gruntne parcele št. 323, 324, 325, vse ob cesti vred vasi v Gotovljah za 3500 K.

2. vinograd pri Sv. Jederti obstoječe iz stavb. parc. 212/37, zidnico in grunt. parc. 1452, 1453, 1443/19, 1560, 1621/1, 1622 in vinske oprave za 1800 K.

Dražba se bo vršila dne 20. nov. 1909 v sobi št. 12 tega sodišča ob pol 11. uri dopoldan. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejme. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je položiti v eni polovici v 14 dnevih po dražbi v drugi polovici do 1. jan. 1910. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji, pri Mihi Zagode na Ostrožnem ali pa pri občinskem uradu v Gotovljah. Cenalni zapisnik je mogoče upogledati pri sodnji št. 13.

C. kr. okrajna sodnja v Celju, odd. I, dne 31. oktobra 1909.

901

Služba

občinskega tajnika in redarja

se razpisuje pri trškemu županstvu v Št. Jurju ob j. žel. Letna plača K 480— s prostim stanovanjem, kurjavo in službeno obleko. Zahteva se popolna zmožnost slovenskega in nemškega jezika.

Službo je nastopiti dne 1. decem. t. l. Prošnje je vložiti do 20. novem. t. l. pri trškem županstvu pri Sv. Jurju ob juž. žel.

Županstvo trg Sv. Jurij ob juž. žel., dne 4. novembra 1909.

899

FRANC PISANEC, župan.

Častna izjava.

Podpisani Janez Beres, železniški uradnik v pok. in strojnik v Rogoznici, priznavam, da sem gospoda Mihaela Brenčič-a, veleposestnika v Rogoznici, na časti razžalil, vsled česar ga prosim za odpuščanje, preklicujoč vse žalitve ter se mu zajedno zahvaljujem, da je proti plačilu vseh stroškov odstopil od kazenskega postopanja, ki je že bilo proti meni uvedeno.

PTUJ, dne 9. novembra 1909.

911

Janez Beres.

ZAHVALA.

Za vse izkazano srčno sočutje povodom smrti našega ljubelega pokojnika

Franca Križanič-a

kakor tudi za obilno spremstvo k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se prav presrečno preč. gosp. župniku Weixl-u za vse očetu izkazane dobrote med boleznijo in ob smrti, g. župniku Keček-u, g. Bolkovcu, g. Postružniku, g. nadučitelju Herzog-u za vodstvn. petja, g. učiteljem, vsem pevcem in pevkom, kakor tudi t. s. m., ki so nam izrazili osebno ali pismeno svoje sožalje!

Vam kličemo: Bog plačaj!

Sv. Križ pri Ljutomeru, 28. okt. 1909

51

Žalujoči ostali.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

„pri angelju“ **Nova trgovina** „pri angelju“
z modnim in manufakturnim blagom
J. N. ŠOŠTARIČ :: **MARIBOR,**
Glavni trg št. 19.

M. E. ŠEPEC
Grajski trg 2 **MARIBOR** Burgplatz 2.
priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd., vse po najnižji ceni.

Pohišstvo!
v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.
Franz Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna
== Pri pošti ==
Maribor, Tegethoffova cesta 44
priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mizne in tople jedi.
Mar. Meden.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robe, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini
JOŽEPA ULAGA v MARIBORU,
Tegethoffova cesta št. 21.
Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

40, 50 ali 60 v
v znamkah pošljite takoj in dobite 10 komadov krasnih razglednic (s cveticami, krajine, ljubeče, božične ali noveletne), kakršne si želite. — V zalogi 100.000 komadov zato znižana cena.
Trgovina s papirjem
VILKO WEIXL,
MARIBOR, Gornja Gosposka ulica 33.

Tovarna za glinske izdelke
v Račju
zdeluje s parnimi stroji iz najboljših večkrat premletih glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane karene in vsakovrstno drugo strešno opako, opako za zid za oboke, dimnike, rekona-opake, ploče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.
Zaloga tudi v Mariboru, Oseberska cesta, pri kramarju A. Štepec.

Glavna zaloga Barthelovega apna za poklajo! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča
M. Berdajs **MARIBOR**
Sofijin trg

Na drobno! Na debelo!
Nova slaščičarna v Mariboru.
Slavnemu občinstvu v ljudo naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Gornji Gosposki ulici št. 38, moderno urejeno slaščičarno. Imel bom vsak dan sveže in okusno pecivo ter vse v to stroko spadajoče stvari. — Priporočam cenjenim odjemalcem, posebno gg. trgovcem tudi svoje kandite. — Za mnogobrojni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem
Eman Ilich.

Velika
jesenska prodaja letos po čudovito nizkih cenah se je že začela v veletrgovski hiši
R. Stermecki, Celje.

Svoji k svojim!
Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v **Mariboru**
Tegethoffova cesta 33.
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in oiklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatarne in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.
Vsi popravki se točno hitro izvršijo.

Edina narodna steklarska trgovina
FRAN STRUPI, Celje,
priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podoba. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvi in privatnih stavbah.
Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.
Na debelo — Na drobno

slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu v ljudo naznanjam, da sem otvoril v Mariboru Šolska ulica št. 2 nasproti kavarni „Central“
moderno urejeno brivnico.
Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagoboljni obisk.
Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
brivec.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljati čez K 20—franko. Posebno po ceni je: garnitura za 2 postelji in mizo skupaj samo K 940.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2%
Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.
Delniška glavica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

SLAVIJA
je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje viगतeljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Horajgrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, batera „našata“ vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v obdobju in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v knjižico gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.
Slovinci, poslažite se
Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri **južnoštajersko hranilnico.**
sodiščih, da se naleži denar za mladoletne in varovance izključno le v
Za brezplačno pošiljati denarja se poslažite o. kr. poštahranilničnega računa št. 18.315 vsakemu na razpolago.

Že cela zimska obleka s podlogoj za ženske
6 Kron
pri **Druškoviču**
Slovenjgradec.

V slov. bistriskem okraju
se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih reči v trgovino
Alojz Pinter-ja
pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.
On vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo niski ceni. V zalogi ima tudi novo že prepričano najmočnejše redilno sredstvo za svinje „Lucullus“. — Bartelovo klesano apno, Tomaseva žilindra, vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Kupuje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

Pozor! Rokavice za zimo in veselice, naramnice, irhaste hlače itd. le domačega izdelovanja kupujete najboljše pri **Francu Podgorščku**, rokavičar in boudatist Maribor, Grajska ulica 7. Špecialist za kilne pase, pokončne držaje, umetne noge in roke, varne stroje proti skriviljenju trupla i. t. d. — V zalogi so tudi razni predmeti za postrežbo bolnikov.
Izdelovanje dobro!
Cene nizke!

IVAN RAVNIKAR, trgovina s spec. blagom, barvami in dež. pridelki.
Celje, Graška cesta.
Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opozorjam živinorejce na „Lucullus“, ker s tem najprej izreže svoje prašiče, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po najnižji ceni.
Z odličnim spoštovanjem
Ivan Ravnkar.

Kemična pralnic. otele
H. Volk, Šoštanj
se priporoča za pranje in barvanje raznih oblik, kožuhovin, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti Edini slovenski zavod te vrste.
Nabiralnica v Mariboru pri J. Vozjak, krojač, Šolska ulica 4.

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptuj,
priporoča svojo bogato zalogo špeciarijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trna semena, za katerih kaljivost se jamči.
Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Olje
za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

„CROATIA“ edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba
CROATIA, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po bližni nepremičnine vsake vrste: hiše, ospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: lino opravo, gospodarske orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.
za pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Lovske puške
vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča
Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig
družba z omejeno zavezo v Borovljah (Kor. ko.)

Dijaki dobijo zelo po nizki ceni vse šolske in pisarniške potrebščine v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru
Stampilje iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavemo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

prporoča

svojo veliko gostilno

30 sob za tujece po jako nizkih cenah

fjakerijo v hiši

Dobra in tečna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekeči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dom zastonj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svoje last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice. Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

858 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izveniški praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

prporoča za trgovce:

cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kverte z naslovom, dopisnice i. t. d.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

Tovarnaška znamka.

št. Zgoda V. Y 1182, 5-9 L V.

Prva štajerska trsničarska zadruga

pošta (Juršinci pri Ptuj)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago.

857

Takoj se prodaja

Zelo dobro ldoča gosflina

z lepim poslopjem, 4 velikimi in eno malo sobo, ledenico, gospodarskim poslopjem in vso gostilniško opremo ter 4 orale travnika in njive pri veliki farni cerkvi ob okr. cesti brez konkurence se zavoljo starosti takoj za 22.000 K prodaja.

Ena gosflina s trgovino in kovačijo

na zelo dobrem prostoru v veliki vasi, kjer se nahaja tudi šola, ob okr. cesti, se zavoljo preselitve takoj z vsem za 10.000 K prodaja.

Prav veliko posestvo

z lepim zidanim z opeko kritim poslopjem, 32 oralov zemlje, obstoječe iz velikega sadonosnika, njive, travnika, gošda ter vse gospodarske opreme, s 6 glav goveje živine, 9 svinj, 3 vozov, 2 pluga, brane, 15 velikih sodov, seno, slame itd. v Razvanju pri Zgornji Hoši se takoj zavoljo preselitve prodaja za 24.000 K.

Lepo posestvo

ob okrajni cesti 1/2 ure od Rač v veliki vasi, kjer se tudi šola nahaja, obstoječe iz novozidane 5 let starega poslopja, z opeko krite, 4 njive, 4 travnike, lep vrt in sadonosnik se takoj za 17.000 K prodaja.

Tudi 2 mlina in 2 žagi

imam na prodaj.

Vse natančneje o zgornjih posestvih pove

Franc Petelinc, „Rotenhof“ Zgor.

Polskava pri Pragerskem. 856

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Zganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg št. 15. 826

Slovenec Konrad Skaza,

delavica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. raspel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra. 881

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželnih nasadov za nasadno dobo 1909/10.

Štajerski deželni odbor imel bo za prodati v prihodnji spomladi iz združenih državnih in deželnih nasadov naslednje množine ameriških trt, in sicer:

I. 800.000 ceplencev (večinoma od belega burgundca, zeleniča, laške graševine, bele in rudeče žlahtnine, rudečega traminca, rumenega šipona, muškateca, renske graševine) cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis rupestris Montikolo in rupestris Goothe 9.

2. 400.000 korenjakov od riparija Portalis, vitis Solonis in rupestris Montikole.

4. Tri milijone ključev od zgoraj imenovanih štirih podlag.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov ceplencev 200 kron za imovite posestnike, 140 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovite posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 komadov ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na 1000 ceplencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravnanje se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do 15. novembra t. l. naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobé v ta namen narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bodo zbirale in trte potem razdelile razmeroma med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsaki naročeno število.

Vse trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na deželni odbor, doprinesiti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte odpošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunali.

Na vsakem naročilu je natančno navesti: 1. ime (take napisano, da se lahko čita), bivališče in stan naročnika; 2. davčna občina, v katerih se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepove.

Trte se morajo po naročnikih, ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po vsprejemu pogledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo trtnice; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Gradec, dne 1. oktobra 1909.

Od štajerskega deželnega odbora:
Edmund graf Attems.

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnje jesen in prihodnje spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, žlahtnino belo in rudečo in muškatec. Trte so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odvzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri Francu Muršič, posestniku in trtarju v Senčaku, Sv. Lovrene v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 849